

DARBININKAS

XLVIII Nr. 8.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIS - JANUARY, 29, 1963

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Santykiai su de Gaulle tempias, su Chruščiovu atoslūgis

De Gaulle opozicija blokavo Angliją ir Amerikos planus Europoje

Kalbama ir rašoma daugiausia apie prez. de Gaulle pasipriešinimą prez. Kennedy politikai, apie Kennedy vyriausybės pastangas tą pasipriešinimą palaužti. Iš kur tas konfliktas tarp dviejų prezidentų ir kuo skiriasi jų siekiai?

AMERIKOS PLANAS: Atlanto bendruomenė Amerikos įtakoje Kennedy vyriausybė vykdo programą, kurioje aktualūs du punktai.

Vienas — panaikinti Turkijoje, Italijoje, Anglijoje raketų bazes, jų vietoje Viduržemio jūroje laikyti povandeninius laivus su Polaris raketom, kurios saugotų Italijos ir Turkijos teritorijas, Turkijos bei Italijos kariuomenės taip pat turi būti sustiprintos moderniais konvenciniais ginklais.

Antras — sukurti Atlanto ūkinę bendruomenę, išplečiant dabartinės Europos ūkinę bendruomenės ribas. Tam tikslui į Europinę ūkinę bendruomenę turi būti priimta Anglija, o netiesiogiai ir Amerika.

Sitas planas priimtas Europos ūkinę bendruomenės kitų narių. Jam pasipriešino tik Prancūzija, kuri turi kitokį planą.

DE GAULLE PLANAS: Europos bendruomenė Prancūzijos įtakoje

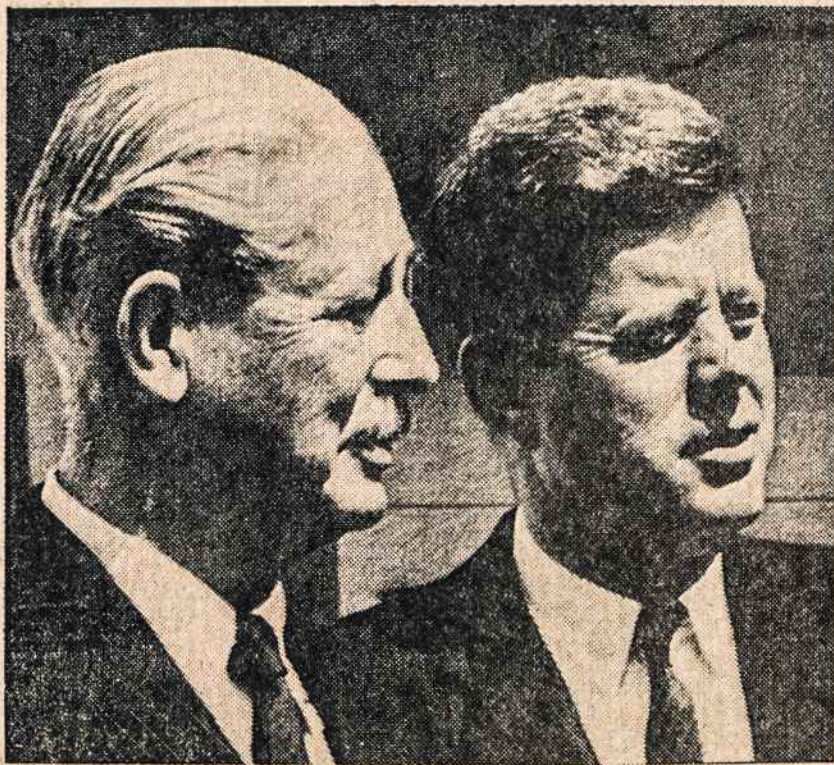
De Gaulle siekia turėti savo atominę jėgą, nepriklausomą nuo Amerikos, tad atsisakė priimti Polaris raketą ir sustabdė pasirošimus sava atominei jėgai. Antra, de Gaulle siekia išlaikyti Europos kontinento ūkinę bendruomenę, nepriklausomą nuo Amerikos, tad atmetė Anglijos įsileidimą į Europos ūkinę rinką.

AMERIKOS REAGAVIMAS: reikia de Gaulle izoliuoti

Amerikos vyriausybė pasiryžusi savo planą vykdyti ir, **Christian Science Monitor** teigimu, pradėjo "ilgą ir sudėtingą eigą gen. de Gaulle izoliuoti": pakirsti prezidento autoritetą tarp sąjungininkų ir Prancūzijoje, sudaryti opinią, kad jis pasilieka vienas su savo siekimais Europoje ir Prancūzijoje. Prezidentas Kennedy sausio 24 savo pareiškimuose spaudai apeliavo už Atlanto vienybę vardan neatšauktos komunizmo grėsmės laisvajam pasauliui, apeliavo už pasitikėjimą Amerika tiek, kiek ir ji pasitiki Europa. Užsienių komisijose pirm. sen. Fulbright paskelbė de Gaulle siekimus "naujo Napoleono romantinėm iliuzijom". O sausio 23 Washingtono buvo ypatingai pagerbtas Jean Monnet, prancūzas, Europos ūkinę bendruomenės pirmtakas ir įkvėpėjas, laikomas gyvuoju jungtinės Europos simboliu. Jam parodyta pagarbą, nes jis stoja už Atlanto bendruomenę. Valst. sekret. pavaduotojas Ball pasakė pagerbime kalbą, kurioje girdamas Monnet, netiesiogiai kritikavo de Gaulle norą atgaivinti praeitį, dingusius simbolius ir formas.

Prez. Kennedy sausio 26 paskelbė, kad sustabdo požeminius atominius bandymus. Tokis sustabdymas reiškia norą sudaryti palankias sąlygas derybos su Sovietais dėl atominės kontrolės.

—
Brusely sausio 28 Europos ūkinę bendruomenės minist-

KENNEDY IR MACMILLANAS — sustiprino savo vienybę.

Eisenhoweris pajuto, kad pareiškimai apie de Gaulle jau pertempti, ir jis, nesutikdamas su de Gaulle linija, betgi pagerbė jį kaip didelį žmogų ir patriotą. Arizonos kongresmanas J.J. Rhodes, valst. sekret. pav. Ball pareiškimas įvertino kaip "arogancijos ir blogo šono" reiškinys.

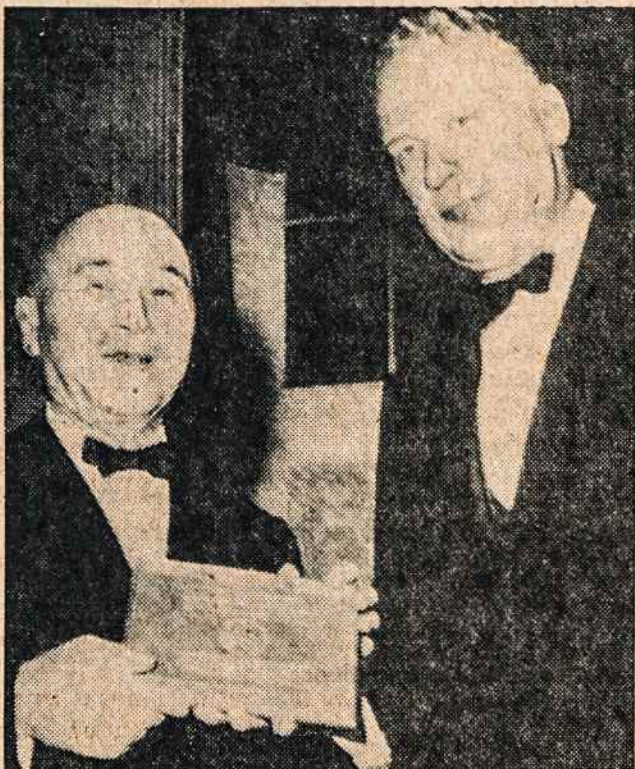
DE GAULLE REAGAVIMAS: reikia Amerikos kapitalą izoliuoti

Sausio 24, tą pat dieną, kada Kennedy atsiliepė apie de Gaulle, Prancūzijos informacijos ministeris po vyriausybės posėdžio pareiškė: Prancūzija nemato pagrindo, kad būtų keičiamas sprendimas, kuriuo atidedamos derybos dėl Anglijos

rių posėdy Prancūzijos ministris de Murville tvirtai užtrenkė duris Anglijai į bendruomenės rinką. Valstybės sekret. Rusk Kongreso komisijoje pareiškė, kad Prancūzija laiko Angliją Trojos arkliu, kuriuo į Europos rinką turi įeiti Amerikos įtaka, o de Gaulle nori šią įtaką iš Europos išstumti.

priėmimo į Europos ūkinę bendruomenę. Tą pat dieną Prancūzijos finansų ministras paskelbė, kad jis prašys bendruomenės finansų ministerius apriboti užsienio kapitalo investavimą Europos bendruomenės kraštuose. Tai tiesioginis atsakymas Amerikai, nes, **Chr. Science Monitor** pranešimu, dvi Amerikos firmos, Chrystler Corporation ir Libby, McNeiland and Libby, buvo paskelbė savo naujus projektus investuoti Europoje.

Taip padėtis šiom dienom tempiasi. Kanclerio Adenauerio viltys ir pastangos įtampai atleisti nepasiteisino. Į anot **Chr. Sc. Monitor**, niekas negali numatyti laimingo galo.

JEAN MONNET IR GEORGE BALL

Anglijos ir Europos galima ateitis

— Washingtono spėjiojama, Paryžius ims valyti proamerikinius pareigūnus.

— Anglijoje opinija nusisuka nuo konservatorių darbių link. Macmillanui pakenkė daug nepasisekimai su europine rinka ir augantis nedarbas. De Gaulle apie ateitį Danijos ministeris paskelbė,

kad pasikalbėjime su de Gaulle jis išgirdo sausio 26 de Gaulle pilną pritarimą Danijai dalyvauti europinėje rinkoje, ir de Gaulle taip pat pareiškė, jog ateis laikas, kada iš Europos pasitrauks abeji — ir Sovietai ir Amerika. De Gaulle dabar ima remti Ispanijos ir Portugalijos interesus.

DE GAULLE — VIENAS

KAS VĖL DAROSI KUBOJE IR DĖL KUBOS

Kubos klausimas atgijo. Ne vienodas žinias apie ją skelbia vyriausybė ir opozicija. Sausio 24 prez. Kennedy spaudai raminausiai pareiškė:

— Nuo spalio tepastebėtas vienas laivas, kuris galėjo būti su kariniu krovinium. Tačiau nėra jokių įrodymų, kad tai buvo ofenzyviniai ginklai. Kuboje tebėra 4500 sovietų technikų, kurie buvo priskirti priekarių; kiti junginiai, viso 16-17 tūkstančių, stato barakus.

Sen. K.B. Keatingas sausio 23 pareiškė:

— Sovietai gabena ginklus į Kubą; jų jėga dabar 10 kartų stipresnė nei pernai liepos 1; Kuboje sovietų karių, organizuotų į karinius junginius, esą 20,000. Turi Mig kovos lėktuvus, kurie gali atomines bombas nunešti į J. Valstybes ir lotynų Ameriką. Aš nežinau — sakė senatorius —, ar jie turi atominius ginklus; aš tik sakau, kad jie turi priemones atominių bombom pasiūsti.

N.S. News... skelbė liudinko iš Kubos žinias:

Naujas keleivis apie žemę 22 kartą

Iš Cape Canaveral balandžio 2 bus pleista Mercury raketa astronautas Leroy G. Cooper, Jr. Ji apskris 22 ratas. Kelionė truks 34 valandas. Numatoma, kad jis turėtų ir užmigti.

Po Mercury numatoma jau raketa Gėmini, kuri bus paruošta dviejų kelionei dviem savaitėm. Tai vis pasirošimai galutinei kelionei į mėnulį. Pastarojoje bus trys keleiviai, ji busianti paruošta apie 1970.

Šalčiai ir Europoje

Europoje šalčiai, pūgos taip pat. Užsalo Dunojus ir Reinas. Sicilijoje palmes apsnigo. Gibraltarė siautė hurikanas 110 mylių greičiu. Šašauris tarp Danijos ir Švedijos užsalo, ir tarp dviejų valstybių susisiekimai palaikomas ledu dviračiais. Užpustė prie Svarcvaldo ne

— Sovietai turėjo 88 raketų, išsibėgavę 42, liko 46. Kuboje yra 10,000 rusų kariuomenės ir 12,000 nerusų "tarptautinė brigados".

Castro paskelbė, kad suimtos dvi pagrindinės grupės — Amerikos šnipai.

Oregon dem. Morse, lotynų Amerikos reikalų komisijos pirmininkas, sausio 25 pradėjo apklausinėti dėl padėties Kuboje.

Pakistana jau traukia į Maskvą

Sovietai pakvietė Pakistano žurnalistus ir kultūrininkus. Pakvietė taip pat naftos pramonininkus bendradarbiauti. Maskva mėgino iširti, ar Pakistanas ims iš Maskvos ūkinę ir techninę pagalbą. Maskva sujudo rodyti iniciatyvą ryšium su Pakistano artėjimu su kom. Kinija. Su Kinija jau susitarė Pakistanas dėl sienų.

Pakistanas yra Vakarų sąjungininkas ir dalyvis dviejose sąjungose Cento ir Seato. Tačiau veržiantis kom. Kinijai į

LAIMĖTA, BET TAIP PAT NUSIVILTA R. Kennedy: Amerika atgavo pozicijas pasaulio opinijoje, bet namie vyriausybė gyvena nusivylimą dėl švietimo ir nedarbo. Pareiškimas dėl Kubos sukėlė naują audrą Kongrese ir spaudoje

Prezidento Kennedy patarėjų eilėje vieni priskiria pirmą vietą jo broliui Robert Kennedy, vyriausiajam valstybės gynečiui, kiti McNamarai, apsaugos sekretoriui. Jeigu įtakingi abudu, tai McNamara daugiau apsaugos reikalais, R. Kennedy visais bendros politikos reikalais. Su juo U.S. News and World Report žurnalas turėjo pasikalbėjimą. Iš R. Kennedy gausių pareiškimų išskiriame kelis, kurie rodo, kaip vyriausybės žmonės vertina savo nuveiktus darbus per tuos dvejus metus ir koki rūpesčiai jiems stovi prieš akis.

KAS YRA SVARBIAUSIA, KUO VYRIAUSYBĖ YRA PASIEKUSI?

R. Kennedy mano, kad tai Amerikos pozicijų atgavimas pasaulyje. Prieš dvejus metus pasaulis kreipė dėmesį, ką daro Chruščiovas ir komunizmas. Iniciatyva buvo jų rankose. Padėtis dabar pasikeitusi, kada Amerika per tą laiką sustiprino savo karinę jėgą, padarė naujos pažangos erdvių tyrime ir pademonstravo savo iniciatyvą dėl Kubos.

Kiek Amerika sustiprino savo karines jėgas, rodo faktai: Polaris povandeninių laivų skaičius padvigubėjo. Minuteman raketų skaičius pakilo 75 proc. divizijų skaičius iš 11 pakilo

iki 16. Chruščiovas tai žino ir realiai įvertina. Atsiliepdamas į kom. Kinijos vertinimą, kad Amerika esanti popierinis tigras, Chruščiovas pridėjo: betgi tas tigras turi dantis.

KUO LABIAUSIAI VYRIAUSYBĖ YRA NUSIVYLUSI?

Užsienių srityje negalėjimas pasiekti susitarimo dėl atominių bandymų kontrolės. Dėl "pažangos sąjungos" lotynų Amerikai pakelti ant kojų? Taip, programa neveikia kaip reikiant, bet R. Kennedy guodžiasi, kad per paskutinius 3-4 mėnesius padėtis pagerėjo. Nusivylimas dėl Berlyno sienos, kuri atsirado šios vyriausybės valdymo metu? Taip, bet R. Kennedy laiko, kad ta siena liudija komunizmo silpnumą. Dėl Kubos nepavykusios invazijos? Invazija nepavyko, bet R. Kennedy nuėmė spaudos daug kartotą kaltinimą, kad vyriausybė pažadėjusi invazijai oro priedangą, o jos nedavusi. R. Kennedy griežtai pareiškė, kad vyriausybė nebuvo pažadėjusi duoti J. Valstybių oro priedangą. Jis neneigė, betgi, kad oro priedanga turėjo būti iš vidurio Amerikos. Amerikos karo laivams, kurie stovėjo prie Kubos buvo duotas įsakymas nedalyvauti akcijoje. Pagal R. Kennedy žodžius šeštadienį buvo bombarduoti Kubos uostai. Betsukio aštri reakcija JT, kai išėjo aikštėn Amerikos dalyvavimas invazijoje. Tada prezidentas sulaukė nuo antros oro atakos, kuri turėjo būti pirmadienį tam tikru bendrame plane numatytu laiku. Oro priedanga buvo per maža, R. Kennedy pareiškė, bet ne dėl prezidento kaltės. Nors, prezidentas prisimė atsakomybę už nesėkmę, bet planas buvo paruoštas Pantagono ir CIA ir turėjo būti įvykdytas labiausiai CIA priežiūroje. Prezidentas tam planui pritarė, tad ir prisiėmė viešai atsakomybę. (Šitas pareiškimas apie J. Tautų įsikišimą labiausiai palietė kongreso narius ir respublikonai ėmėsi iniciatyvos, kad invazijos klausimas Kongreso būtų iš naujo tiriamas).

Kuba tebėra rūpestis vyriausybei. R. Kennedy neminėjo apie esamus sovietinius karinius Kuboje. Jis kalbėjo apie pagrindines veiklos mokyklas, kurios Kuboje rengia pagrindininkus kaimyninėm valstybėm. Tiesioginis pavojus labiausiai gresia 5-6 valstybėm. Yra visai aišku, kad tie, kurie sprogdino Venezueloje naftos įrengimus, turėjo ryšius su komunistais ir Castro. Lapkričio mėn. sumiti Castro agentai New Yorke, kur jie turėjo vykdyti taip pat sabotazo veiksmus. Dabar žinia, kad iš atitinkamų kraštų atgabenami komunistai į Kubą, jeigu kelis mėnesius treniruojami, aprūpinami instrukcijom, ginklais, literatūra, pinigais ir vėl gražinami jau akcijai.

Vidaus gyvenime didžiausias nusivylimas negalint nieko padaryti švietimo srityje — trūksta patalpų 130,000 klasių. Gyventojų skaičiai augant, trūkumas bus dar labiau jaučiamas, jei nebus padaryta reikalingų žygių. Didelis rūpestis yra ir nedarbas — 6 proc. darbo jėgos yra be darbo, ir tautos gamybinis pajėgumas tėra išnaudojamas tik 83 proc. Čia suminėtos sritys, kuriose vyriausybė nieko negalės padaryti, jeigu Kongresas neišleis tam tikrų įstatymų ar nepaskirs pinigų.

— Baltuosiuose Rūmuose įtaką ūkiniais klausimais laimėjo W. Heller prieš Douglas Dillon, kurio idėjos laikomos per "konservatyvios".

— Prez. Kennedy gegužės 1 paskelbė "teisės diena" ir ragino, kad tą dieną amerikiečiai pasiryžtų veikti už teisės viešpatavimą valstybėse ir tarp valstybių.

— Baltieji Rūmai paskelbė, kad gandai, jog A. Stevensonas pasitraukia iš atstovų J. Tautose, esą be pagrindo.

— Čekoslovakijos finansų ministeris pranešė, kad žemės ūkio gamybos vaisiai 1962 sumažėjo 6 proc., tai labai pasunkino krašto ūkį šiem 1963 metams.

— Indonezija reikalavo, kad J. Tautos perduotų N. Guineją, nelaukdamas gegužės 1. Reikalavimas atmetas.

Elgetas reikia paversti savininkais

Ar išsigelbėjimas ateis laiku (2)

Lotynų Amerikos žmonėse daug geros širdies, bet trūksta socialinės atakomybės pajautimo, be kurio sunkiai įmanoma bet kokios socialinės reformos. Ar bažnyčia gali tuos žmones perauklėti?

Sunku ir labai sunku. Pirmiausia — Bažnyčia ten sunkiai pasiektų žmones; vienas kunigas tenka 4,800 tikinčiųjų, kai Jungtinėse Valstybėse vienas tenka tik 700.

Kunigų mažai. Lotynų Amerikoje labiau nei kur kitur aktu, kad būtų leista tam tikrus bažnytinis patarnavimus atlikti pasauliečiams. Matydama tokią kunigų stoką lotynų Amerikoje, popiežius kreipėsi į šiaurės Amerikos vyskopus, kad per 10 metų pasiųstų 10 proc. savo turimų kunigų į lotynų Ameriką.

Antra, vyskupijos ir parapijos labai neturtingos.

Limose mieste, parapijoje, kuri aptarnauja amerikiečiai Marjonnol tėvai, sekmadienį bažnyčioje lankosi 7,500 žmonių, o aukų per savaitę surenka 100 dol. Bet ir tai pajamos čia esą dar 8 kartus didesnės nei kitur. Panamos miesto arkivyskupa turi pastatą, už kurį gauna nuomos mėnesiui 300 dol. Tai pagrindinės pajamos. Sekmadienio rinkliavas duoda 20 dol. Vyskupas augziliaras gauna dėl to algos mėn. 100 dol.

Santiago, Chilėje, kur padėtis dar esanti geresnė, arkivyskupa turi 2,250,000 katalikų. Pajamų turi metam 165,000 dol. Trys ketvirtadaliai yra aukos, donacijos. Ketvirtadalis iš nuomos. Temuco, Chilėje, vyskupas mėnesiui gauna 50 dol. prie buto ir išlaikymo. Talca vyskupas, kuris yra sykiu ir lotynų Amerikos vyskupų tarybos vicepirmininkas, atlyginimo gauna 40 dol. mėn.

Vyskupijos turi žemių. Kolumbijos bažnyčia turi apie 2,5 proc. žemės, maždaug už 100 mil. dol. Limoje bažnyčia priklauso 1 proc. miesto nuosavybės. Tačiau tie turtai kaip donacijos apkrauti įvairiom sąlygom ir sunkiai paverčiami kitokiomis vertybėmis.

Trečia, Bažnyčios pastangos atsiriboti nuo turčių ir skelbti socialinį teisingumą susiduria su turtingųjų katalikų pasipriešinimu. Limos kardinolas pradėjo pamokslus apie socialinį teisingumą ir susilaukė spaudimo iš turtingųjų katalikų. „Mes sutinkam, kad jūs tiesa, bet padėtis yra tokia opi, kad mes negalim rizikuoti leisti bombai sprogti“. Talca vyskupas po pamokslu apie socialinį teisingumą susilaukė pastabos: „Kam jūs apie tai kalbat. Tai ne jūsų reikalas“. Natal vyskupijos vyskupas, Brazilijoje, buvo išpėtas: „Jūs turėtumėt melstis, o ne kiršinti“. Kolumbijoje jausmas kunigas su entuziazmu ėmėsi bendradarbiauti su Peace Corps savanoriais. Tai nepatiko parapičiam. Ir sekmadienio rinkliavoje buvo tik smulkūs pinigėliai. Ilgiau taip sabotavus, kunigas turėjo prašyti iškeliamas, nes neturėjo nė ko valgyti.

Tokiose sąlygose kaip revoliucija skamba popiežiaus Jo no XXIII enciklika Mater et Magistra. Europoje į socialinį teisingumą buvo atkreiptas dėmesys su popiežiaus Pijaus XI raginimu imtis socialinių reformų su dideliu palankumu. Tai buvo prieš 32 metus. Lotynų Amerikoje buvo tada sunku net aną raginimą paskelbti. Chilės arkivyskupo atstovai porą savaitę derėjosi su El Diario Ilustrado redaktorium dėl paskel-

bimo. Laikraštis atstovauja konservatyviai kryptiai, dažnai laikydavo save atstovaujauš katalikų minčiai. Bet paskelbti popiežiaus encikliką atsisakė. Vienas iš redaktorių paaiškino: „Reikia katalikus apsaugoti nuo popiežiaus nesąmonių“. Tokios sąlygos priverčia ir dabar Bažnyčios daugelį atstovų tylėti. Jų tylą išnaudoja komunistai ir skelbia, kad ji reiškia pritarimą kapitalistam, darbo žmonių skriaudėjam.

Dabartiniu metu vis labiau Bažnyčios atstovai stiprina balsus ir reikalavimus kelti algas, dalyti žemes, vykdyti kitas reformas. Kai kuriuose kraštuose vyskupijos pačios dalina savo turimas žemes. Brazilijos šiaurės rytuose bažnyčios organizuoja kaimiečių sindikatų kovą prieš dvarininkus; organizuoja kooperatyvus, darbininkų.

Judrumo ir naujumo įneša kai kurie jauni kunigai, kuriems yra tekę mokyti Europoje ir susipažinti su socialinės pažangos idėjom.

Kyla tarp jų ir herojinių apsaustalaujančių figūrų. Plačiai pagarsėjęs Chilės 34 metų jėzuitas Gonzalo Arroyo su trim aukštųjų mokyklų diplomais. Kaip agronomas specialistas jis

yra patarėjas žemės reformos reikalais bažnyčios ir civilinei valdžiai. Jis vykdo žemės reformą Talca vyskupijos žemėse. Tėvas Arroyo yra vienas iš 17 jėzuitų galvų, kurių įtaka reiškiama ir toli už Chilės ribų. Jie pradėjo veikti prieš 10 metų, ir šandien jau dirva jiems palankesnė.

Yra apstauly ir tarp pasauliečių. Minimas taip pat Chilėje Santiago miesto advokatas Guillermo Videla, 27 metų vyras, kuris su tėvais gyvena geriausioje miesto dalyje. Prieš keletą mėnesių Videla paliko advokato praktiką ir persikėlė pas tuos, kurie skurdžiausiai gyvena, pasiryžęs jiems padėti. Jis atmetė labdarą, kuri jo su-

GUILLERMO VIDELA (Santiago) susirūpinęs kaip padėti savo krašto vargšams.

pratimu, gamina elgetas. Labdaros vietoj jis organizuoja pačių skurdžių kooperatiniais pagrindais pramonę. Elgetas paverčia savininkais. Videla aiškina:

„Žmonės nenori daiktų. Jie nori galimybų“.

Jis jaučiasi savo nauja padėtim patenkintas, nes „nuo momento, kada jaučiate prieš save Dievą, jūs turite nešti jį kitiem savo darbais... Nė vienas čilietis, kuris turi gerą butą, negali vakare gultis į lovą, nepasiskindęs su sąžine, ar jis ką nors yra padaręs skurdžiam padėti“.

„Mūsų dar mažai, — aiškino vienas jaunas kunigas, — bet mūsų sąjūdis auga“.

„Artimiausi metai pasakys, ar šitos permainos atėjo laiku“, baigia apžvalgą Look žurnalas.

NEPAŽISTAMI ŽMONĖS VIETOJ ĮPRASTINIŲ VEIDŲ

SPAUDA

Vienybėje sausio 18 Pranešimais lapienė labiausiai kreipė dėmesį į tai, kad Vienybės koncerte „salė neužpildyta, o pirmose eilėse, vietoje įprastinių veidų, matėsi daugumoj man nepažįstami žmonės... Ne aš vienas, o daugelis vieni kitų žinovosi, kodėl taip yra. Ir, žinoma, buvo atsakymų, kurių vienas dominavo, būtent, kam Tysliavienė vyko į Lietuvą, ji tuo sau duobę kasanti.“

Pažymėjusi tokiu būdu publikos negausumo ir naujų žmonių vietoj įprastinių veidų atsiradimo faktą, autorė ėmė smerkti kažką, ką ji vadino „ultrapatriotais“, kurių nepasiklaususi Tysliavienė, vykdama į Lietuvą, ėmė smerkti taip pat kažką, kas gresia „ir mūsų muzikams bei dainininkams įsakyti kam rodytis ir kam ne“.

Gali sutikti ir kiti su pasmerkimu tiem, kurie nori įsakinėti. Šiame krašte kiti papročiai kaip sovietiniame režime: čia niekas negali įsakinėti, kas kur turi vykti ir rodytis. Laisva valia vyko Tysliavienė. Bet laisva valia ir į koncertą vyko tie „nepažįstami žmonės“, laisva valia nevyko ir tie Vienybės vadina „įprastiniai veidai“. Koncerto rengėjai neturi taip pat teisę įsakinėti „įprastiniams veidams“ ar visuomenei, kad ji darytų taip, kaip nori rengėjai. Kiti turi teisę galvoti: jie rengėjai nematė pirmose eilėse įprastinių veidų, o matė nepažįstamus žmones, tai greičiausiai dėl to, kad tie „nepažįstamieji“ rengėjam daros artesni nei „įprastiniai veidai“, nes apie pirmuosius atsiliepė laikraštis pagyrimais, o antruosius pasmerkė pasityčiojimu. Girdi, gal būt dėl to jie neatvyko, kad koncertas buvo nepopuliarioje vietoj, „kur šalimais nesama baro nei užkandžių“. Tokio pasityčiojimo vargiai yra nusipelnę ir tie „įprastiniai veidai“ ir tie lankytojai, kurių gausiai susirinkdavo dėl to, kad šalimais buvo baras ir užkandžiai?

Iš kalbos apie koncertą ir jo lankytojus nuėjo autorė į „keistus laikus“, kada Lietuvos priešai nevenodai traktuojami „Ar kada kas matęs baisnį režimą, kokį vykdė Hitleris, bendrai vokiečiai? Bet...“ aš dar ne su ir spaudoje mačiusi didesnio vokiečių piktadarybių pareiškimo. O jos gi nē kiek nemažesnės už rusų“.

Autorė turi laisvę taip galvoti. Bet tai nereiškia, kad ir kiti turi taip galvoti. Kiti turi laisvę nesilaikyti tokio „ultranacionalistinio“ galvojimo ir girti „bendrą vokiečius“ ar bendrai rusus. Kiti smerkė vokiečius nacius ir piktus darbus, o ne „bendrą vokiečius“, smerkė rusus bolševikus ir okupaciją, o ne bendrai rusus. Tarp naciu vokiečių ir rusų bolševiku dabar yra tas skirtumas, kad vokiečiai načiai yra jau praeitis, istorija, ir jų grėsmės nebėra; o rusai bolševikai yra dabartis, ir jų grėsmė yra ne tik Lietuvai, ne tik Kubai, bet ir Amerikai. Apie šią aktualią grėsmę kiti ir kalba. Kai kas nori kalbėti apie buvusį vokiečių grėsmę, kad nukreiptų akis nuo bolševiku rusų esamos grėsmės. Taip rasdavom anksčiau komunistinėje Laisvėje; pastaruoju metu tai protarpiais randame ir Vienybėje.

Autorė sakos neskaičius spaudoje didesnio paryškinkimo. Autorė turi laisvę taip galvoti. Bet tai nereiškia, kad ir kiti turi taip galvoti. Kiti turi laisvę nesilaikyti tokio „ultranacionalistinio“ galvojimo ir girti „bendrą vokiečius“ ar bendrai rusus. Kiti smerkė vokiečius nacius ir piktus darbus, o ne „bendrą vokiečius“, smerkė rusus bolševikus ir okupaciją, o ne bendrai rusus. Tarp naciu vokiečių ir rusų bolševiku dabar yra tas skirtumas, kad vokiečiai načiai yra jau praeitis, istorija, ir jų grėsmės nebėra; o rusai bolševikai yra dabartis, ir jų grėsmė yra ne tik Lietuvai, ne tik Kubai, bet ir Amerikai. Apie šią aktualią grėsmę kiti ir kalba. Kai kas nori kalbėti apie buvusį vokiečių grėsmę, kad nukreiptų akis nuo bolševiku rusų esamos grėsmės. Taip rasdavom anksčiau komunistinėje Laisvėje; pastaruoju metu tai protarpiais randame ir Vienybėje.

mo apie naciu piktadarybes. Tai nereiškia, kad kiti to nėra skaitė. Kitiem pažįstamos tos piktadarybės jau vien iš kacetuose buvusių lietuvių ir savo pergyvenimus paskelbusių net atskiram knygom (Gervydas, Grigolaitis, Yla, Gaidžiūnas).

Vienybės mintis, pasakytas koncerto proga, papildė Laisvėje sausio 22 R. Mizara. Papildė informacijom, iš kurių galima suprasti, kas tie Vienybės kalbami „įprastiniai veidai“: girdi, koncerte nedalyvaavęs nei gen. konsulas J. Budrys, nei prel. J. Balkūnas, nei dyukai ir kt. Papildė ir jų pasmerkimu: girdi „tai ne tik gėda, bet ir biauuru“.

Po tokio bendro pasipiktinimo prisimeni, kad lygiai prieš metus tas pats laikraštis siūlėsi Vienybėi su bendradarbiavimu, rašydamas: „Mirus Juozui Tysliavai, jo redaguota „Vienybė“ blaškosi. Laisvės redaktorius R. Mizara kvietė „Vienybė“ įsijungti į eiles tų, kurie plėstų su savo tauta tėvynėj platesnį ryšį“ (Laisvė 1962.1.16).

Ar tada Vienybė ką atsakė ar visai nieko, nebuvo paskelbta. Bet dabar R. Mizra su pasitenkinimu pranešė, kad V. Tysliavienė Lietuvoje „elgėsi korektiškai“ — ne taip kaip „Kuraitis ir Jokūbas“. O pati Vienybė pranešė, kad V. Tysliavienė atliko daugiau nei nuogabendama vyro pelenus į Vilnių — dabar bus rodomi „naujausieji filmai iš V. Tysliavienės apsilankymo Lietuvoje“, rody, kaip „dabar atrodo įžymesnės Lietuvos istorinės vietovės, Druskininkai, Trakai ir kt.“, vadinas, rody filmus, kuriuos jai Lietuvoje įdavė.

—

Vienybės ir Laisvės žinios ir nuomonės daro labai prasmingą koncerto aprašymą Vienybėje: kad pirmose eilėse nebuvo „įprastinių veidų“, o buvo jau „nepažįstami žmonės“.

— Anglai tikisi, kad Sovietai sumažins jų radijo klaidymą, kai dabar pasirašė dvejų metų kultūrinių mainų sutartį.

— Prancūzija rengia bazę savo būsimiem atominė bombų sprogdimam Gambier archipelago, Pacifike.

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje. Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam kelionių biuru! R. Europa

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N. Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corporation

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms i bet kurią SSSR dalį. Licensed by Vneshepolitorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVEJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniam pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kairarasių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrį:

- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8208
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway Tel. 268-0068
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue BR 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HANTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575
- HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Ave. CH 6-4724 / 233 8030
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- YONKERS, N. Y. — 235 Nepperhan Ave. GR 6-2681
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868
- VINELAND, N. J. — W. Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg.

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAZMENŲ PREKIŲ DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt. Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės. Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį. Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, palтам ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Uželkite ir įstikinkite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

SIŪSKITE Į LIETUVĄ IR SSSR

ŽIEMOS SEZONO DOVANAS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui, suknelei! Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Siuntiniai pristatomi ne anksčiau, kaip po 1½ — 2 mėnesių

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės — 3 - jose krautuvėse

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai Vaziuoti BMT išilpant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba İKD traukiniu D-6 Avenuze iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus patalpinamas įvertintais

Siuntiniai į LIETUVĄ ir kitus kraštus

BALTIC STORES LTD.

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London E. 2, England — Tel. SH 0-8734

- Tikra lietuviška bendrovė, vienintelė, patarnaujanti tautiečiams: medžiagos, avalynę, gatavus rūbus, siuvas masinas, maistą, ir visa kita, kas yra leidžiama.
- Pasiučiame: Medžiagas, avalynę, gatavus rūbus, siuvas masinas, maistą, ir visa kita, kas yra leidžiama.
- Mes GARANTUOJAME KIEKVIENO SIUNTINIO PRISTATYMĄ LAIKE 3 SAVAIČIŲ.
- Mūsų padarytos sąskaitos, siunčiant siuntinius per mus, suteiks Jums teisę, gauti mokesčio nuo Jūsų uždarmo sumažinimą (Income Tax).
- Pakvitavimą su siuntinio gavėjo parašu, pristatome kiekvienam siuntėjui.

Pasinaudokite mūsų geriausiu ir asmeniškumu patarnavimu!

COSMOS PARCELS EXPRESS CO.

370 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.

Tel.: EV 4-4952

Savininkė: O. LABANAUSKAITE

- Siuntiniai siunčiami Lietuvon, Latvijon, Estijon, Ukrainon ir į visas Sovietų Rusijos dalis.
- Teisingas muito pritaikymas, rūpestingas supakavimas ir greitas išsiuntimas — mūsų specialybė.
- Teikiame teisingiausius patarimus kaip pigiausiai sudaryti gerą siuntinį.
- Vietoje galima nusipirkti visokių medžiagų, batams odos, kavos, šokolado, muilo, stiklo reiktukų, mašinių plaukams kirpti, skustuvių, kojinių, skarelčių ir kt. Kainos konkuruoja su Orchard gatvės kainomis.
- Už New Yorko gyvenantieji savo daiktus gali prišūsti paštu ar kitaip. Jie tuojuo gauns daiktų sąrašą ir sąskaitą. Siuntinys išeis gavus pinigus.

Dirbama kasdien nuo 9 ryto iki 6 val. vak.; Sekmad. uždaryta.

Kam tas laikas nepatogus, telefonu susitariama dėl kito laiko.

Vaziuojant subway: CANARSIE Line — išlipti Lorimer stotyje; JAMAICA Line — Hewes stotyje; CROSSTOWN Line — Metropolitan St. — Lengva gauti vietą automobiliams pastatyti.

SANTIAGO, čilėje, vargšų namai priemiestyje.

DARBININKAS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų, 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANA DARBININKA IR LIETUVIŲ ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusel metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laukiant tvarko REDAKCINE KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisto savo nuožiora. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išretikla redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.
REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.
Tel.: GLenmore 5-7281

Mūsų pastangos Lietuvai laisvinti

Prieš 45 metus — 1918 vasario 16 — Lietuvos Taryba visos tautos vardu paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės aktą. Numanu, kaip dideliu džiaugsmu tauta sutiko šį drąsų savo vadų žygį. Ne tik su džiaugsmu jį sveikino, bet neabejotinai palaikė ir ryžtu išsipareigojo nepalaužiamai stovėti Lietuvos Tarybos užnugaryje, kad tartas jos žodis taptų kūnu. Išpareigojami buvo susieti su aukojimu savo turto ir net gyvybės, kad Vasario 16 aktas būtų įvykdytas. Ryžtas atsteigti nepriklausomą valstybę nugalėjo visas kelyje į laisvę pasitaikiusias kliūtis. Tasi kelias buvo spygliuotas, kruvinas. Juoėjusi tauta klupo, nekarta skaudžiai susižeidė, bet žengė į priekį ir pasiekė savo šventąjo tikslo — laisvę ir nepriklausomą gyvenimą.

Nelegvas buvo ir valstybinio gyvenimo kūrimas — reikėjo kurti iš nieko, kurti ir drauge vadovauti, kovoms su priešais, besistengiančiais tik užsimezgsią nepriklausomybę pasmaugti. Bet ir tai nugalėta. Valstybė atkurta ir apginta nuo priešų. Atvaduotas ir Klaipėdos kraštas. Ir šimt metime šio drasaus žygio 40 metų sukaktį.

Rinkimais i steigiamajį seimą ir kitus seimus tauta pakartotinai reikė savo tvirtą valią ginti savo krašto nepriklausomybę. Jos ryžtas ir tvirta valia atkreipė ir užsienio dėmesį. Laimėtas atkurtai Lietuvos valstybei de facto ir de jure pripažinimas Vakarų demokratijose ir net Sovietų Rusijoje. Sugebėjimais tvarkyti tautos ūkį valstybė pastatė ant stiprių ekonominių pagrindų.

Sustiprėjus ir išaugus Lietuvai visais atžvilgiais, didysis jos kaimynas — Sovietų Rusija 1939 ir 1940 panaudojo pa-

saulyje dar negirdėtą politinį smurtą ir karinę jėgą, kad sužlugdytų suverenę Lietuvos valstybę, ją okupuojant ir pasmaugiant jos laisvę ir nepriklausomybę.

Ivykus šiai skaudžiai tragedijai, Amerikos lietuviai, kaip gausingiausia tautos dalis išeivijoje nepaisydami savo politinių ir net ideologinių skirtumų, susitelkę į Amerikos Lietuvos Tarybą, kad padėtų Lietuvai atkovoti ne dėl savo kaltės prarastą nepriklausomybę. Altas padėjo daug pastangų, kad Jungtinės Amerikos Valstybės nepripažintų Lietuvos okupacijos ir kad nepanaikintų Lietuvos pasiuntinybės ir konsulatų. Šį svarbų uždavinį Altas gerai ir garbingai atliko. To pasiekė savo ryšiais su JAV prezidentūra, Valstybės departamentu ir Kongresu. Visi žinome, kad Lietuvos išlaisvinimo problema yra didelė, komplikuota ir sunki, bet, jei būtų buvusi pripažinta okupacija, ir panaikintos pasiuntinybės ir konsulatai, laisvinimo problema dar labiau būtų apsunkinta.

Altas atliko ir visą eilę kitų darbų bei žygių, kad Lietuvos nepriklausomybės byla būtų gyva visur — ir JAV valdžios sferose, ir spaudoje, ir visuomenėje. Pav. 1953 pravestoji JAV Kongrese Kersteno rezoliucija sudaryti specialų komitetą iširti Pabaltijo valstybių okupaciją ir bolševikų genocidą, labai daug padarė Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų padėties ir jų vardo išgarsinimui.

Altas sukūrė Balfą. Jis daug dirbo, kad JAV kongrese praeitų tremtinių (Displaced Persons) įleidimo į JAV aktas, kad Voice of America sudarytų ir pabaltiečių skyrius, kurie savomis kalbomis transliuotų programą į Lietuvą, Latviją ir Estiją (nukelta į 5 psl.)

Prancūzai grasino subombarduoti Klaipėdą

1922 gruodžio 20 didžiosios Santarvės valstybės pripažino Lietuvą de jure. Taigi, išnyko kliūtis ir Klaipėdos krašto likimui išspręsti. Sprendimą turėjo padaryti Ambasadorių konferencija. Tai galėjo padaryti bet kurią dieną. Didelis nerimastis kilo Lietuvoje ir Klaipėdos krašte. Kas daryti? Kaip užkirsti kelią pražūtingam Lietuvai sprendimui?

Tą klausimą svarstė slaptause posėdžiuose Lietuvos vyriausybė. Toliau ekonominės Klaipėdos krašto blokados nesiryžo eiti, nes norėjo išlaikyti le galumą ir bijojo pastatyti į pavojų visą nepriklausomą Lietuvos egzistenciją.

Klaipėdos krašto lietuviai buvo radikaliskesni. Ten brenodo įsitikinimas, kad, nepaisant visų realių ar menamų pavojų, patys lietuviai turi spręsti savo žemių ir savo tautos likimą. Jie sausio 9 d. sudarė Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetą su pirmininku Martynu Janukumi ir su būstine Šiluteje. Toji išganingoji mintis rado ryžtingų šalininkų ir pritarėjų visoje Lietuvoje.

V. Sidzikausko kalba, pasakyta sausio 19 Klaipėdos sukilimo minėjime New Yorke (2)

Be galo sunki padėtis buvo Lietuvos vyriausybės, tik penktąją Lietuvos atstatymo sukaktį besirengiančios švęsti. Ar žygis — sukilimas — pavyks? O jei ir pavyks, tai kaip reaguoti į Lenkiją, Vokietiją ir ypač Santarvės valstybės su Prancūzija priekyje?

Laimingu būdu turėjome tuomet tris vyrus, kurių drąsa, ryžtas ir sugebėjimas nulėmė tolimėsių įvykių raidą. Buvo tai ministerio pirmininko kėdėje sėdėjęs Ernestas Galvanauskas, kuris, kad ir su tam tikrais rezervais, žygiui pritarė ir davė įsakymą jį remti; Jonas Budrys, kuris kiek anksčiau buvo pasiūstas į Klaipėdą padėčiai iširti ir kuris atvezė konkretų sukilimo sumanyimą ir apsiėmė tam žygiui vadovauti; ir Erdmanas Simonaitis, kuris atstovavo Mažosios Lietuvos lietuvių valiai ir žygio eigoje nesuvsyravo. Šių trijų vyrų suminėjimas, žinoma, nė kiek nemažina kitų

Klaipėdos žygio sumanytojų ir vykdytojų vaidmens.

Klaipėdos žygio pasisekimas buvo kitas istorijos atžymėtas faktas. Jaunutei Lietuvos diplomatijai jis statė nelengvą uždavinį — žygio sudarytą padėtį įteisinti. Situose žygiuose ir aš aktyviai dalyvavau priešakinėse pozicijose.

Mažiausiai sunkumų turėjome su Vokietija. Ji pasitenkino švelniu pro forma protestu. Paryžiaus sluogsnuose buvo net įtarimo, kad sukilimas buvo padarytas Vokietijai žinant ir laiminant.

Lenkijos vyriausybė buvo pasiūlysi Santarvės valstybėms kariškai intervenuoti ir padėti atstatyti. Turėdamos galvą Sovietų Rusijos įsikisimo pavojų, Santarvės valstybės Lenkija nuo to žygio sulaike.

Sunkiausiai buvo su Prancūzija, kuri valdė Klaipėdos kraštą visų Santarvės valstybių mandatu. Po pirmojo pasauli-

nio karo Prancūzija pirmavo Santarvės valstybių tarpe, buvo kariškai galingiausia pasaulio valstybė. Lietuvių žygis pažeidė jos garbę. Be to, sukilimo metu žuvo du prancūzų kariai. Prancūzija pasiuėntė į Klaipėdą savo šarvuotį "Voltaire".

Sausio pabaigoje aš buvau deleguotas į Paryžių atstovauti Lietuvai ten vykusiame Tautų Sąjungos Tarybos posėdyje, kuriame turėjo būti svarstytas neutraliosios zonos tarp Lietuvos ir Lenkijos panaikinimo klausimas. Posėdis buvo dramatiškas, ypač įžaliai puolė mane Prancūzijos atstovas buv. ministeris pirmininkas Viviani grąsino karu. Mane palaikė ir padėti atstatyti. Turėdamos galvą Sovietų Rusijos įsikisimo pavojų, Santarvės valstybės Lenkija nuo to žygio sulaike.

Sunkiausiai buvo su Prancūzija, kuri valdė Klaipėdos kraštą visų Santarvės valstybių mandatu. Po pirmojo pasauli-

nis reikė nepaprastą susijaudinimą ir grąsino subombarduoti Klaipėdą, nepaliekant joje "akmens ant akmens". Bet ir Prancūzija tuo laiku turėjo intereso vengti komplikacijų. Mat, Poincare, tuomet ministeris pirmininkas ir užsienio reikalų ministeris, buvo visai senesniai su kariuomene įgygiavęs ir Ruhro kraštą. Prancūzija buvo atsidūrusi gan sunkioj ir keblioj padėty. Jai buvo reikalinga taika ir ramybė Rytų Europoje. Laikinoji Lietuvos sostinėje sumaniai manevravo Ernestas Galvanauskas, Lietuvos ministeris pirmininkas ir užsienio reikalų ministeris.

Suderintų mūsų diplomatijos pastangų dėka kiek apribo ir Paryžius. Ir tenykščiai sluoksniai priėjo išvadą, kad nėra kitos išeities kaip legalizuoti sukilimo sudarytą padėtį. 1923 vasario 16, Lietuvai švenčiant penktąją savo atsikūrimo sukaktį, Ambasadorių konferencija padarė nutarimą perleisti Lietuvai suverenumą į Klaipėdos kraštą. Tas Ambasadorių konferencijos nutarimas buvo dar vienas istorinis faktas, vėliau pasiekė tautos pastangas ir įgyvendinęs jos lūkestį turėti savą išėjimą į jūrą.

Tačiau Ambasadorių konferencijos nutarimas taip pat reikalavo pasirašyti Klaipėdos krašto perdavimo konvenciją, užtikrinančią tam kraštui autonomiją ir Lenkijai lengvatą Klaipėdos uoste. Ties diplomatiniam aktam sudaryti, Lietuvos vyriausybė buvo kviečiama nedelsiant atsiųsti į Paryžių savo delegaciją. Po ilgesnio preliminarųjų ir aiškiniomosi, Lietuvos vyriausybė tuos Ambasadorių konferencijos reikalavimus priėmė ir deryboms su ta konferencija delegavo į Paryžių Ernestą Galvanauską ir mane. Aš tuomet atstovavau Lietuvai Berlyne.

Atvykę kovo 24 į Paryžių, mudu su E. Galvanausku radome ten šaltą atmosferą ir rezervuotą laikyseną. Padėjom vainiką ant prancūzų Nežinomo kareivio kapo. Tuoj pradėjome posėdžius, kuriems pasikeisdami vadovavo Laroche ir Massigli, abu prancūzų užsienio reikalų ministerijos pareigūnai. Jau iš pirmųjų posėdžių buvo mums aišku, kad po suverenumo perdavimo Lietuvai priedanga mums norima įbrukti "Freištata" su atskira Klaipėdos krašto gyventojų pilietybe, sava valiuta, muitų siena, uždraudimu Klaipėdos krašto gyventojus šaukti į Lietuvos kariuomenę ir su tokiais Lenkijos teisėmis Klaipėdos uoste ir tranzito lengvatomis, kurios būtų reikšmingas faktiška uosto kondominijum ir būtų pavertusios niekais visą Lietuvos politiką su Lenkija ir Lietuvos kovą dėl Vilniaus. Todėl derybos buvo sunkios ir nemalonios. Tas derybas 1923 m. pertraukėme balandžio 13. Birželio 15 vėl mudu su E. Galvanausku atvykome į Paryžių. Šį kartą derybas tęsėme iki liepos 21. Nors tų ilgų derybų eigoje ir buvome padarę nemažą pažangą, tačiau susitarti nesusitarėme. Mes laikėmės dėsnio — geriau jokia konvencija, nei bloga konvencija.

(bus daugiau)

Mačiau, kad žmona buvo tikrai ne ūpe. Priėjau. Paėmiau už rankos ir pareiškiau, kaip jaunikis:

— Širdele, gi aš tave labai myliu.

— Myliu, myliu... O kalbi su tuo vėpūčiu. Nesakau, kad tu vienas. Ir kiti. Kuriate iš jo kaž kokią garsenybę? "Virvelė pasakė, Virvelė parašė, Virvelė išvažiavo"... Lyg toj Sevillijos operoj: Figaro čia, Figaro ten, Figaro, Figaro... Rado figūrą! Lyg nebūtų su kuo rimtai kalbėti. Geriau sakytumėte: "Virvelė kazoka šoka, Virvelė trigubu mazu su sukasi aplink rusišką kilpą". Ir būtų baigta.

— Baigta! — pasakiau.

— Kas baigta? — žvilgterėjo į mane žmona.

— Baigta visom kalbom ir mano istorijom. Jeigu šitoji sudužo į šipulius, kaip audringos jūros mėtomas laivelis, tai daugiau ne nepradėsiu. Baigta! Visiška baigta!

— Palauk, burbuliuk! — atsileido žmona. — Tu jau imi kerštauti, o tik prieš valandėlę sakei, kad myli. Ar tavo meilė taip greitai išgaruoja?

— Kaip alus skardinėjeje, nusijuokiau.

— Gal nori dar vienos?

— Kad tunku... — Nuo vienos skardinėlės neišsipūsi. Ar tikrai nori?

— Labai. Ir pyragaičio.

— Tu šelmis, — pabučiavo mane žmona. — Na, gausi ir pyragaitį, bet rytoj turėsi atsisteisti įdomesne istorija. Virvelės daugiau man nėminėk Tegū sau riečiasis į kilpą ar sukasi į mazgą.

— ...ir sudaro trečiąją jėgą.

— Tu iš naujo pradedi. — pagrąšė mane žmona.

— Taip, tuštinti naują alaus skardinukę...

KLAIPĖDOS atvadavimo minėjime New Yorke sausio 19 sukilimo dalyviai: iš k. į d. dr. K. Jurgėla, A. Reventas, V. Sidzikauskas, R. Kašubaitė-Budrienė, J. Budrys — sukilimo vadas, P. Ulėnas, Pr. Valnauskas, J. Kupčiūnas Nuotr. V. Maželio

JONAS KUMPAKOJIS

Trečioji jėga

FELJETONAS

(4) Skiedra pasižūrėjo į mane ir pabakšnojo sau į makuolę. Supratau, jog jis norėjo pasakyti: vieno šulo trūksta...

— Begėdiškai giriesi ir meluoji. Ten buvo raudonasis šu-las. Dar su juo pasiglebesčiuok, tai ir tu gausi kapsukinį "mokslo" medalį. Moki geriau už jį visokias pramanytas istorijas pinti, — pasakiau.

Virvelė atsiduso, pakrapštė pakaušį ir žengė nuo mūsų į gatvę. Mudu su Skiedra stovėjome šaligavyje. Pravažiuojanti mašina vos neužgriebė Virvelės. Jis atsoko atgal.

— Saugokis, Virvele! — šukterėjo Skiedra. — Kai sutrinsiti slička, nebūsi kaip nė kaulų tėvyne dar parveži. Tokios garsenybės čia palikti negalima, — šaipėsi. — Pagaliau, nė sudiev nenori pasakyti.

— Nėra kas daugiau sakyti tokiem apdųjėliam, — nusviudė mums priekais, laukdamas šviesos pasikeičiant.

— O kodėl neini per raudoną? — paklausiau. — Tai tavo

spalva... Čia Virvelė vėl atsigrėžė. Ta spalva sukėlė jame naują argumentų plūsmą.

— Aš jumdiviem dar pasaky-siu: dėl to jūs ir akli, kad matote tik žalią ir geltoną... Gerai pratrinkite akis, kol dar nevelu, nes ateitis priklauso raudonai spalvai. Tai trečiosios jėgos, trečiojo fronto varsa, vienybės kello rodyklė. Ji veda į Vilnių, Klaipėdą, Kauną. Norite, tur būt, pamatyti? Norite ir gimtąjį kaimą aplankyti? Dėkitės su trečiąja jėga, su fondacija, imkite pavyzdį iš manęs. Man visi keliai atdari, nes aš esu išbrendęs kelionėm į Lietuvą.

— O kas nepribrendęs?

— Kas kultūriniam bendradarbiavimui pribrendęs, — atsakė Virvelė, — tas pribrendęs ir Lietuvą lankyti. Kitų negalima išleisti ilgiau, kaip trim dienom. Ir negalima paleisti be palydovų. Pasiklystų... — Na, jau na! — abudu užri-kome. — Vilnius ar Kaunas tai ne New Yorkas.

— Jūs nieko nenusimanote arba visai užsiraukėte savo kiau-te. Ten kita kultūra. Kaudan galima leisti tikti kultūriškai subrendusius, o į Klaipėdą — dar kultūringesnius. Kaiman gali vykti tikti agrikul-tūriškai sunokę, ir tai tik agronomų lydimi...

— Vadinasi, ruskių palydovų? — paklausiau. — Tur būt, ir patį ten vedžiojo kaip vaiką, kad nepasiklystum... Suprantama, nesiorientuoti!

— Naciai kalti! — atrėžė Virvelė. — Visa sujaukė. Dabar be žemėlapio nė žingsnio nepa-žengsi. Išvadotojai dar ne vi-sa atstatė, sutvarkė. Bet Lietu-vo kelius ir kelelius tai jie la-bai gerai žino... Net aš buvau nustebintas, kai vedžiojo po ap-kašų griovius. Žinote, dabar ten gelės žydi. Lakštingalos krūmuose suokia. Piemenėliai raliuoja laukuose. Tėviškėle tu mano brangi, a! Malonu, sal-du... Traukia širdis, ar ne? — kreipėsi į mūsų jausmus ir gundė.

— Eik šalin! — piktai pasaki-au.

— Duodi uostyti gėlę, o turi iešmą. Manai, kad mes jau tokie kvaišai ir leisimės okupan-tim išversti savo smegenis, kaip tau padarė. Tokių nė Lie-tuva nereikalinga.

— Labai reikalinga — spy-rėsi Virvelė. — Ten ir čia rei-kalinga trečioji jėga, tretysis

frontas. Kas nesidės bus su-naikintas, sumaltas į dulkes, pavirs pelėsiams ir kerpėmis. Nė savo pelenų negalės parvežti. Mes gerai tai žinome — Kilpa, Mazgas, fondacija ir aš. Mes sudarome trečiąją jėgą ir vienybės ramsčiu žengiamo į per-galę. O jūs drebėkite arba apsigalvokite. Išpurtykite iš savo galvos senas, atgyvenusias idė-jas. Dar laikas...

Čia vėl pasikeitė šviesos. Virvelė, besiruoddamas eiti skersai gatvę, dar pasigyrė: — Man pats laikas eiti pas Inčiuką ir Utskį. Dabar pas juos Lietuvos atstovas svečiuo-jasi. Sudiev!

— Palauk! — sulaiškėme. — Koks tas Lietuvos atstovas.

— Sovietų Lietuvos.

— Sovietų? Nuo kada tau okupantų sovietų stimekliai pasidarė Lietuvos atstovais?

— Nuo tada, kai įvyko So-vietų Lietuvos pripažinimas. A-merikos konsulatų tuoju bus įsteigtas Vilniuje, o Sovietų Lietuvos — New Yorke. Turė-sime kur užteiti, Lietuvos išlais-vinimą atšvęsti.

— Gali eiti ir švęsti, o ne mus mulkinti. Jokio Lietuvos pripažinimo sovietam Amerika nepadarė. Kam čia niekus sa-paloji? — griežtai sakiau nusi-gręždamas ir truktelėdamas Skiedrą už skverno. — Eikime! Tegū jis su savim kalbasi, kaip kalbėjosi. Čia laisvas kraštas ir

palaidiem barščiam...

Virvelė nudrožė pro raudoną šviesą, rankomis mostiguo-damas. Jokia mašina negalėjo užgauti, nes aiškiai matėsi, kad žmogus nesusigraibė, kur, kada ir kaip reikia eiti.

Mudu taip pat palikome lie-tuvišką Grendstrytį.

ALAUS skardinėlė jau buvo išdžiūvusi, kai baigiau savo pasakojimą. Parodžiau žmonai: — Matai. Nė lašo.

— Neverta buvo nė to, ką išgėrei.

— Kodėl? Rodos, pasakojau smalsiai, o tu buvai susigūžū-si, kaip pelytė.

— Buvau, nes stebėjau si-tavo žioplumu. Tai istorija klaiu-sinio lukšto neverta, o naujos skardinėlės nė pauostyti ne-gausi.

— Tu šiandien rūsti, mano pupelė! — pastebėjau.

— Rūsti, rūsti... Žinoma, kad rūsti. Jau ir taip eini į tauskos dėl tų skardinėlių. Ne-gudrauk! Daugiau tokiomis sa-vo pasakomis iš manęs nieko neišmėsi, nors ir ant kelių at-siklauptum. Žinok!

Matydamas, kad reikės gry-nu vandeniu gerkle praplauti, pakilau imti stiklinės, bet man vis dėlto labai rūpėjo sužinoti, kas gi žmonai taip nepatiko.

— Tai, vadinasi, šiandien nepatikau? — paklausiau.

— Ir kam gali patikti? — at-

KŪRYBOS PRIEDAS

"Aukso žąsies" ispūdžiai

Lietuvos Teatro Atžalyno premjera Chicagoje

ALGIMANTAS SUOPIS

Siandien, galvodamas apie "Aukso žąsies" pastatymą iš kelių savičių perspektyvos, stengiuosi surasti bendrąjį jo žavesio apibrėžimą. Pertraukų metu kiekvienas žiūrovas jį saviškai nagrinėjo. Vieni gėrėjosi veikalo žodine žaisme, eiliavimo lengvumu, kitiems patiko puiki spektaklio išorė, trečius žavėjo drąsi ir išradinga mizanscena. Šias nuomones sudėjęs krūvon, peršasi mintis, kad esmėje buvo kalbama apie stipriai užakcentuotą pastatymo teatralumą.

Liktų klausimas, ar pats veiklas už tą kryptį apsisprendė, ar ją iškelė režisūrinis užmanymas? Atrodo, kad teatralumo pradų apščiui rastumėm, netgi "Aukso žąsį" beskaitydami, nes Birutė Pūkelevičiūtė ir ankstyvesnėse savo knygos dažnai vartoja teatrinį efektą. Jos lyrika bei proza organizuojama panašiu principu: minties išraišką stiprinant spalvų, šviesų, garsų ir nuotaikų sutelkimu į tą patį tašką. Suprantama, kad savo veiklą perkeldama į sceną, režisierė pasinaudojo visom jos teikiama priemonėm "Aukso žąsies" teatralumui pabrėžti.

Šios dvigubos pastangos poveikyje nekasdieniško teatro mėgėjams "Aukso žąsies" atnešė tikrai malonų vakarą.

Saunus prologo minezingeris (Leonas Barauskas), keliais akordais pritardamas savo dainai ir rečitavimui, žiūrovas nukėlė iš šmonės šalį. Žinoma, mažai gelbėtų žalia skraistė ir plunksnom papuošta skrybėlė, jeigu aktorius neturėtų asmeniškio magnetizmo balse ir povyzoj. Jų dėka prologas tapo kerinčia sakme apie vaikystės pasaką.

Šviesos gėsta, ir laikrodžio dūžių taktu skleidžiasi uždanga. Juodų kulistų tamsoje šviečia mėlynai pilies siluetai, raudona arka ir dekoratyvūs senoviško riterio šarvai. Už šią puikią vidurnakties panoramą didelės pagyrimas priklauso spektaklio dailininkui Telesforui Valiui ir abiems apšvietėjams: Stasiui Gasiūniui ir Romualdai Urboniui.

Pirmojo veiksmo personažai lietuvių dramaturgijai mažai pažįstami. Jų pradžios teiktė išskirti Commedia dell'Arte veikėjuose, kurie, įvairiai atsikartodami Moljero komedijose už savo gimimą vėlgį būtų skolingi Terencijui, Plautui ir Bizantijos mimams. Aišku, "Aukso žąsyje" šie vaidmenys modifikuoti, perkelti į kitokias situacijas ir pritaikyti pasakos rei-

kalavimams. Tačiau vis dėlto Pikis būtų artimas (netgi savo margu rūbų) klasiškam "Arlecchino", Daktarą galėtumėm gretinti su "Dottore", Admirolą su "Capitano" arba "Scaramuccia". Kiek tolimesnė giminystė ristių poniją Teodorą su "Colombina" ir Fortunatą su "Pantalone".

BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ "Aukso žąsies" autorė ir režisierė Samanėlės vaidmenyje.

Todėl gal be reikalo "Draugo" recenzentas priekaištuoja "lindimo po stalu" mizanscenai. Farsio veikėjai ne tik po stalu lenda, bet ir kūliais virsta, ir lazdu gauna. Atrodo, kad panašiom mizanscenom (jų būta spektaklyje ir daugiau) režisūros norėta išryškinti "Aukso žąsies" giminystę su šimtmetine tradicija.

Betgi nei su žiburiu nerastumėm "Aukso žąsyje" dviprasmiškumo, kurio paprastai kiekvienas farsas nestokoja. Jo vietoje veikalas gausiai perpintas lyrika. Gal tai ir būtų lietuviškos farsos versijos bruožas?

Antrajame veiksmo ir sceną ateina jau ir pasakiškieji veikėjai: Karalius, Karalaitė ir Kajejonus Gervėniškis, nevykėlis jaunikis. Prie jų trečiajame veiksmo prisijungia vėl dvejopos rūšies personažai: komedinis "Žaliojo pingvino" užteigęs šeimininkas su abiem savo dukrom ir pasakų senutė Samanėlė.

Nuodūgnėsnis veikalo kupiuravimas būtų patartinas. Toji

operacija "Aukso žąsį" padarytų daug kompaktiškesniu veikalu. Taipogi tektų pagalvoti ir apie tamsesnį ryšį tarp antrojo ir trečiojo veiksmo, kurie šiuo metu sujungti pernelyg plonu siūlu.

"Aukso žąsies" aktoriams stato sunkius reikalavimus. Eiliuotas tekstas, greitas tempo, skubios įtarpos, kur kiekviena tuščia sekundė griaua bendrą spektaklio tekne — visa tai reikalauja gerai išbalansuotos aktorškos technikos.

Pagrindinis ir sunkiausias įveikiamas personažas būtų rūmų juokdarys Pikis. Juoba, kad ant jo pečių gula visas trečiasis veiksmas: per išsivaikandą Pikis veda dialogus su besikeičiančiais partneriais, neterėdamas progos net atsikvėpti. Šią sunkią užduotį Kazys Vesselka atliko su pasigėrėtina ištverme, išryškindamas kelerios Piko vaidmens aspektus (Arlekino-Pierrot kontrastingas spalvas), niekur jo nenusaldindamas iki "gerojo pasakų bernelio" ir, svarbiausia, — per visą veiklą be priekaištų išlikdamas eilėdara.

Pastarasis komplimentas lygiai priklauso ir Karaliui (Leonas Barauskas), kurį antrajame veiksmo sutikome žymiai pasikeitusį po jaunatviško prologo bardo. Gaila, kad "Aukso žąsies" jam suteiktė tik pabarstytą tekstą, neapdovanodama Karaliaus nei vienu svaresniu monologu. Vienok valdoviškai-komedinė linija buvo pastoviai išlaikyta, ir pasakų karalius Kleopas Aštuntasis gelbėjo sucentuoti antrojo veiksmo epizodus ir ratą, besisukantį aplink sostą.

Saldžiausi teksto kšniai atiteko seneliui Fortunatui. Jonas Kelečius naujame savo vaidmenyje turėjo progos atskleisti charakterinio aktoriaus medžiagą pilnumoje, tapdamas viena spalvingiausių "Aukso žąsies" figūrų. Tačiau, jeigu stambieji vaidmens taškai buvo tikslūs ir intensyvūs, tai smulki žodžio bei mimikos detalė perdaug arti nubyrėdavo, neperšokdama rampos.

Admirola fiziniai ir balsiniai daviniai tobulai derėjo vaidmenim: "Aukso žąsies" rėmuose Vytautas Juodka praplėtė savo aktorišką skalę komedijos

Dail. V. Jurkūno grafikos kūrinių paroda atidaryta Maskvoje sausio 14. Išstatyta apie 200 grafikos darbų.

Lietuvių dienų žurnalo sausio numeris skiriamas Klaipėdos atvadavimo 40 metų sukakčiai paminėti.

linkme, ką neabejotinai tektų užskaityti į jo versatilumo kreditus.

Daktaro (Romas Stakauskas) debiutas būtų vienas labiausiai džiuginančių šio spektaklio rezultatų. Jaunas aktorius pravedė ryškų vaidmens piešinį per visą veiklą. Ypatingai tektų pagirti lengvą judesį ir literatūrinio sąmojaus pajutimą: dvi brangintinas dovanas komedijai, kurių dažnas lietuvių aktorius stokoja.

Moljeriškai grakšti buvo ponija Teodora (Eglė Vilutienė). Vieninteliu jai priekaištu būtų kartais smarkiai "išpauzuota" eilutė. Tokiais atvejais tolimesnį tempą tekdavo "užskubinti" partneriui (aišku, savo nenaudai), idant scena neišsitęstų. Galimas dalykas, jog čionai kalta ir autorė, veikalo moterims tarsi pašykštėjusi tekstinės medžiagos ir jas priverstus kiekvieną žodį pernelyg tausoti.

Sėkmingas buvo ir Karalaitės (Vida Janulevičiūtė) debiutas: dailios išvaizdos ir elegantiškos laikysenos jauną agentę būtų malonu ir ateityje matyti lietuvių scenoje. "Aukso žąsies" spektaklyje tarpais norėjosi kiek švelnesnių Karalaitės spalvų, kad išdykusios mergaitės "ožiukai" nepavirstų moteriška isterika.

Kajejono Gervėniškio (Vacys Macieža) liniją tektų smulkiau apšifuoti. Turėdamas vieną dėkingiausių tekstų ir įdomias mizanscenas, aktorius nukrypo į vaidmens rezultatą. Gaila.

ZENTAI MAURINAI 65 METAI

Viena iš latvių rašytojų, plačiausiai žinoma Vakarų Europoje yra Zenta Maurina, kuri gruodžio 15 sulaukė 65 metų.

Gimusi 1887, baigusi Rygos universiteto baltų filologijos skyrių 1929, dar studijavo Heidelberge, Florencijoje, Vienoje, Paryžiuje, 1937 gavo daktarės laipsnį, dėstė pedagoginio institute Rygoje, karo metu pasitraukė į Švediją ir dabar profesoriauja Upsalos universitete.

Dailiojoje literatūroje pradėjo raikštis dar jaunystėje. Yra parašiusi visą eilę romanų, kurių nemaža išversta į kitas kalbas. Jos kūryba pasižymi sentimentalizmu, žmogiškosios akcijos apteoze. Pati yra invalidė.

Yra išleidusi keletą knygų apie kitus rašytojus; iš jų pažymėtinos studijos apie Dostojevskį, Dantę.

Dail. V. Jurkūno grafikos kūrinių paroda atidaryta Maskvoje sausio 14. Išstatyta apie 200 grafikos darbų.

Lietuvių dienų žurnalo sausio numeris skiriamas Klaipėdos atvadavimo 40 metų sukakčiai paminėti.

Miškų senutė Samanėlė (Birutė Pūkelevičiūtė) būtų pats "lietuviškiausias" personažas. Tektų pagalvoti apie pernelyg aiškį teksto didaktiką, kuri suaugusiam žiūrovui (net ir su simpatinga Zigmo Lapino muzikos palyda) rodės primygtinai pateikiama.

"Žaliojo pingvino" užteigęs šeimininkas (Kazys Almėnas) buvo trečiasis spektaklio debiutas. Žinoma, pirmieji žingsniai jaunam aktoriui būtų daug lengvesni, jeigu vaidmuo nereikalautų vyresnio amžiaus solidumo. Tačiau ir pro šias, smarkiai sunkinančias aplinkybes, jautėsi gerai jo daviniai scenai. Įskodamas jaunatviško herojaus, lietuvių dramos teatras galėtų Kaziumi Almėnui šią "riziką" patikėti.

Abi šeimininko dukterys: Teofilė (Vilfis Vaičiūnaitė) ir Mikalina (Stasė Kielaitė) nuskambėjo visapusiškai maloniu dviejų merginų duetu.

Didelis įnašas spektaklio išorėi buvo meistriskai sukurti Stasio Ilgūno grimai ir parukai. Choreografiją paruošė Aldona Valeišaitė, specialius šviesos efektus — Vytautas Valka. Garsų efektus tvarkė Dalia Bylaitienė.

Karštai plojimai lydėdama šį originalų ir kūrybingą spektaklį, lietuviškoji Chicago taryba išreiškė visos išeivijos dėžiausmą: jog lietuvių dramos teatras gyvas, jog, prasilaužęs pro įprastinių atnaujinimų rutiną, ryžtasi ieškoti naujų kelių scenos menim.

PASKIRTOS DRAUGO PREMIJOS

Draugo dienraštis paskyrė dvyliką romano premiją. Be šios įprastinės premijos, minint Maironio metus, buvo suorganizuota poezijos premija. Romano premija atiteko

Vaciui Kavaliūnui už jo romaną "Kalnų giesmė". Jury komisija sudarė: pirm. Vytautas Tamulaitis, sekretorė I. Zabelė Matusevičiūtė, nariai — kun. B. Pacevičius, A. Gurevičius, J. Matulionis. Premija paskirta sausio 6 Toronte. Komisija mano, kad ir kiti 8 romanai yra spausdintini. Viso konkursui buvo atsiųsta 9 romanai.

Laureatas Vacys Kavaliūnas gyvena Clevelande. Iš profesijos yra mokytojas, mokytoja ves lietuviškose gimnazijose Lietuvoje. Pradėjo rašyti jau seniau, jo kūrinių buvo išspausdinta Rytė, XX Amžiuje, Dirvoje ir kitur. Romanas yra pirmas jo didesnis kūrinys, atžymėtas ir iškeltas į viešumą.

Poezijos premijai jury komi-

VACYS KAVALIŪNAS

sija buvo sudaryta Washington: pirm. A. Vaičiūnaitis, J. Aistis, dr. J. Balys, L. Dambriūnas, dr. A. Sužiedėlis. Savo posėdyje sausio 19 balsų dauguma ji poezijos premiją paskyrė

Katrynei Grigaitytei už eilių rinkinį "Rudens sapnai". Kotryna Grigaitytė poezijoje jau yra gerai žinoma. Yra išleidusi šiuos rinkinius: Akys pro vėduoklę, Paslaptis, Širdis pergamente, Pernai išleido novelių rinkinį — Veidu prie žemės. Poezijos premijos maccenatu yra dr. Kazys Alminas. Abi premijos įteikiamos kovo 24 Chicagoje.

Stepas Zobarskas redaguoja lietuvių prozos antologijos (Selected Lithuanian Short Stories) trečiąją laidą. Ji bus papildyta. Pirmosios dvi laidos jau išparduotos.

KOTRYNA GRIGAITYTE

Liet. Rašytojų Draugijos premija įteikiama vasario 10

Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba dabar yra Los Angeles, Kalifornijoje. Jai pirminkauja Bernardas Brazdžionis, vice-pirmininku yra Bronys Raila, sekretore Alė Rūta, išd. Juozas Tininis.

Draugija ryžosi atgaivinti se-

na literatūros šventės tradiciją. Nepriklausomos Lietuvos laikais visos literatūros premijos buvo įteikiamos vasario 15, nepriklausomybės šventės išvakarėse. Buvo įteikiama iškilmingai valstybės teatre. Tai buvo naujų laimėjimų ir naujų ry-

tų šventė, gražiai susiderinusi su Lietuvos nepriklausomybės švente.

Dabartinė Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba, iš anksto rengdamasi, apsisprendė kasmet skiriamą grožinės literatūros premiją įteikti nepriklausomybės šventės minėjime, kuris Los Angeles mieste rengiamas vasario 10. Nėra abejojama, kad tas faktas suteiks orumo ir pakilumo pačiai nepriklausomybės šventei. Įteikimo iškilmėse dalyvaus ir pats laureatas.

Besirengdama įteikimui, Draugijos valdyba pirmiausia sutelkė lėšas, surado penkis asmenis kurie po 100 dol. sudėjo premiją. Tie asmenys yra Los Angeles lietuviai: kleb. kun. J. Kučingis, B. Budginas, K. Galilūnas, J. Ramanauskas, B. Strazdienė.

Jury komisija sudaryta iš Chicagoje gyvenančių rašytojų. Į ją įeina Povilas Gaučys, Stasys Laucius, Vincas Ramonas, Stasys Tamulaitis ir Albina Valentinas.

KULTŪRINĖ KRONIKA

Dr. K.K. Cirtautas pasirašė sutartį su knygų leidykla dėl antrosios "The Refugee" laidos. Joje, galimas daiktas, bus kai kurių pakeitimų. Jai ilgoką įvadą parašė Romano Guardiani. Knyga išeisianti šiais metais. Ta knyga amerikiečiai labai domisi. Joje išsamiai ir įdomiai nagrinėjamos pabėgėlio problemos ir tremties prasmė. Tokios pat problemos liečiamos ir to pat autoriaus kitoje knygoje "Skausmo pergalė", o taip pat vokiečių kalboje išėjusia-

Maironio raštus planuoja išleisti Lietuvių dienų leidykla, vadovaujama A. Skiriaus. Atskirais tomiais bus išleista lyrika, poemos, drama. Kiekvienam tomui redaguoti kviečiamas atskiras redaktorius.

Maironio raštus planuoja išleisti Lietuvių dienų leidykla, vadovaujama A. Skiriaus. Atskirais tomiais bus išleista lyrika, poemos, drama. Kiekvienam tomui redaguoti kviečiamas atskiras redaktorius.

DARBININKO KIOSKE

galima gauti šias knygas: Vac. Biržiškos, Aleksandrynas, I tomas — 7.50 dol. Dr. Matulionio (red), Vlodo Nagevičiaus gyvenimo ir darbų apžvalga. — 6 dol. Dr. P. Mačiūlio Trys ultimatumai (aktualūs ryšium su Klaipėdos sukilimo minėjimu) — 2 dol. Kan. A. Steponaičio, Tėvynėje ir pasauly. — 4 dol. J. Daumanto, Partizanai 4.50 dol. Sios ir kitos knygos bei lietuviškos plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N.Y.

me "The Refugee" pirmatake. Stasio Pirkos rečitalis rengiamas kovo mėnesį Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne. Tuo bus atžymėta 40 metų jo scenos darbo sukaktis.

Vaižganto raštus, pilnus 20 tomų, numato išleisti Karvelio knygynas. Bus leidžiama prenumeratos būdu.

Gudiškų knygų tiražas Sovietinėje Gudijoje 1961 m. siekė tik 437 knygas. Rusų kalba knygų išleista 1197. Išleistas Minske naujas gudų žodynas rodo, kaip rusai deda pastangas surusinti gudų kalbą, gudiški žodžiai vadinami tarmiškais ir pakeičiami rusiškais.

Pirko už \$6 smuiką, kuriuo koncertuos

Boston Globe dienraštis turi vieną žurnalistą, Ashby, kuris ieško įvairenybių ir retų žmonių; paskui juos aprašo. Sausio 15 aprašomas smuikininkas Izidorius Vasyliūnas. Aprašomas dėl to, kad jis Bostonė nešipirko naudotą smuiką už 6 dol. ir juo vasario 14 Jordan salėje gros savo rečitalį. Smuikas esąs vertas 1000 dol.

Ta pačia proga žurnalistas aprašo ir Iz. Vasyliūno gyvenimą, vadina jį lietuvių pabėgėliu, minimas Vievis, kur dabartinis smuikininkas, tada jaunas berniukas, pirmą kartą pamatė smuiką ir juo pagrojo. Tada jam buvo 8 metai. Vėliau, kai buvo 12-13 metų, jau gro-

jo šokiams. Žmonės jam siūlė gerti degtinę. Kai šis atsiskyrė, žmonės nusprendė, kad jis jo nebus muzikantas.

Toliau aprašoma, kur Iz. Vasyliūnas mokėsi, kokias pareigas ejo, kur dėstė ar profesoriavo ir ką dabar veikia.

IZIDORIUS VASYLIŪNAS su kurturiais smuikais. Nuotr. iš "Boston Globe".

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VAJUS KULTŪRINIAM REIKALAM

Lietuvių Bendruomenė atlieka visą eilę kultūrinių darbų. Ruošia dainų ir tautinių šokių šventes, kultūros kongresus, dailės parodas; organizuoja ir remia lituanistines mokyklas; dalyvauja tarptautiniuose susiraužiuose ir prodose, atstovaudama lietuviams; informuoja kitataučius apie dabartinę vergišką Lietuvos padėtį. Šiam pastarajam reikalui JAV LB Centro Valdyba leidžia anglų kalba mokslinį veikalą. Dar šiai metais užsimota paruošti tris lituanistinėm mokyklom vadovėlius, parūpinti jaunimui tinkamo turinio lietuviškų skaitinių, LB Kultūros Fondas leidžia didelį trijų tomų prof. Vac. Biržiškos paruoštą bibliografinį veikalą "Aleksandryna". LB Centro Valdybos lėšomis išlai-

komas Pasaulio Lietuvių Archivas.

Siem ir kitiem kultūriniam reikalui, kuriems mums yra būtini, nepakanka tik susirūpinimo; reikalinga ir lėšų. Iš solidarumo mokesčio JAV LB Centro Valdyba negali išsiversti. Maloniai prašoma kiekvieną lietuvių savo auka prisidėti. Tam tikslui Centro Valdyba skelbia vajų sausio-kovo mėnesiais. Aukos siųsti Lietuvių Bendruomenės išdininko vardu: Lithuanian American Community of the USA, Inc., c/o Zigmąs Dailidka, 5921 SO. Fairfield Ave., Chicago 29, Ill. Aukos, skirtos kuriam nors specialiam uždaviniui, bus perduotos ar panaudotos pagal aukotojo pageidavimą. (K.J.)

KARALIUS KLEOPAS VII — Leonas Barauskas ir Karalaitė Vida Janulevičiūtė.

Lietuvos žemė Australijoje

V. JANKAUSKAS
Laiškas iš Australijos

mis per šimtmečius ūgdė ir maitino lietuvių tautą.

Gruodžio 24 vakare Lietuvių Kat. Centre, L.K. Moterų Draugija suruošė bendras kūnas, kuriose dalyvavo apie 70 žmonių. Kučių vakarienės metu buvo pasikeista kalbomis, linkėjimais, pagiedota kalėdinių giesmių ir lietuviškoje nuotaukoje sulaukta pirmųjų šv. Kalėdų mišių, kurias aukėjo klebonas kun. A. Kazlauskas.

SPORTO ŠVENTĖ

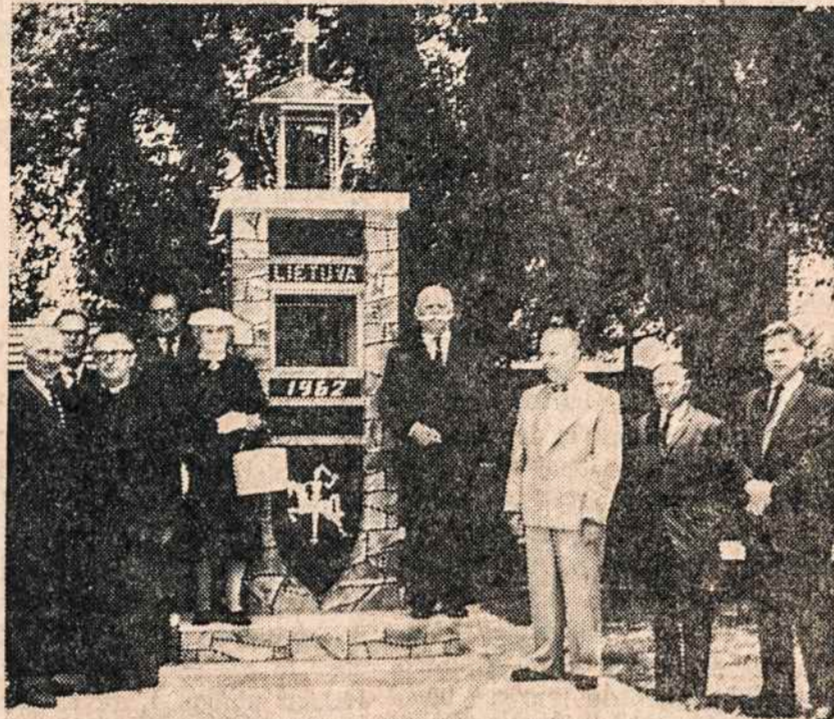
Gruodžio 27 ryte šv. Kazimiero koplyčios šventoriuje iškilmingai pakilo Lietuvos, Vatikano ir Australijos vėliavos, asistuojamos Australijos lietuvių sporto klubų ir ateitininkų vėliavų. Po vėliavų pakėlimo kun. dr. P. Bačinskas prie gražiai įrengto po lietuvišku kryžiumi altoriaus aukėjo mišias ir pasakė sportuojančiam jaunimui pritaikytą pamokslą. Šiomis pamaldomis buvo pradėta Australijos lietuvių sporto šventė ir Katalikų Federacijos Suvažiavimas. Į sporto šventę iš visų Australijos didesnių centrų Adelaidės buvo suvažiavę 180 sportininkų ir tautinių šokių šokėjų. Sportininkai rungsis net 4 dienas, iki priėjo galutinių rezultatų įvairiose sporto šakose.

Kalėdinių atostogų metu Adelaidėje įvyko ir Australijos lietuvių bendruomenės suvažiavimas. Tik vargu jis teisėtai atstovavo visą lietuvių bendruomenę, nes iš turinčių teisę balsuoti apie 5300 lietuvių visoje Australijoje, rinkimuose dalyvavo tik 193 ir išrinko 53 atstovus (po 1 nuo 100). Tas

aiškiai pasako, kad ALB vadovybėje ir statute yra plyšijū kurie šaukiasi skubaus taisymo. Gal naujai išrinkta krašto valdyba ką nors geriau darys, kad rinkimų daviniai nebūtų tokie liūdni. Į valdybą išrinkta: Keraitis, Labutytė, Maksvytis, Nagys, Protas, Jonaitis ir Zaharas. Kandidatai—Daukaras, Gyliauskas ir Pačėsa.

MENO DIENOS

Viens iš gražiausių praėjusių reikia laikyti lietuvių meno dienas. Pasirodė 5 lietuvių mišrūs chorai iš įvairių Australijos vietovių. Gražiai padainavo jungtinis choras iš 160 krūtininių veržesi lietuviška daina, pakaitomis vadovaujant visiem chorvedžiam, atrodė kažkas didingo. Turėjo progos pasirodyti scenos megėjai, literatai ir visų sričių menininkai.

LIETUVOS ŽEMĖS paminklas šv. Kazimiero koplyčios šventoriuje Adelaidėje. Kairėje B. Dičiūnas, kun. A. Kazlauskas, A. Stanaitienė, už jų Pusederis ir Zakis; dešinėje: P. Stanaitis, Langevičius, Milaknis ir Urnevičius. Nuotr. V. Vosylius.

MŪSŲ PASTANGOS LIETUVAI LAISVINTI

(atkelta iš 3 psl.)

tija. Altas įvedė tradiciją, kad kiekvienais metais Vasario 16 abiejuose JAV Kongreso rūmuose būtų surengtas Lietuvos nepriklausomybės minėjimai su lietuvių dvasiškių invokacijomis, su senatorių bei kongresmanų kalbomis apie Lietuvą ir jos laisvinimo klausimus.

Pasitenkinus tik keliomis pastabomis iš Alto praeities darbų, bent trumpai pažvelgime į tai kas dirbama Alto dabar ir kokie yra ateities darbų planai?

1962 metais Altui persitvarkius, padidinus centro valdybą, įsteigus centro biurą, Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės siekiančiai lietuvių visuomenei padedant, tarp kitų, rūpinsis šiais darbais ir reikalais:

1. Laikantis jau nusistovėju-

sios tradicijos, prašys, kad lietuvių draugai parlamento nariai ir šiemet suruoštų Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą JAV kongrese.

2. Prašys valstybių gubernatorių ir miestų valdžių skelbti Lietuvių dieną (Vasario 16) specialiomis proklamacijomis.

3. Ves akciją, kad Laisvos Europos Komitetas per savo išlaikomą Laisvos Europos radiją duotų ir lietuvių, latvių bei estų kalbomis programų transliavimą už geležines uždangas.

4. Drauge su latvių ir estų veiksniais ves kovą prieš sovietinį kolonializmą Pabaltijio kraštuose, pradedant Jungtinių Tautų delegacijų informavimu apie padėtį Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje ir ruošiant dirvą iškelti jų nepriklausomybės bylą Jungtinėse Tautose.

5. Dar prieš Vasario 16 išleis anglų kalba biuletinį apie

SKAUTŲ STOVYKLA

Naujų Metų sutikimu buvo pradėta Mt. Crawford kalnuose Australijos rajono skautų Jubiliejinė Stovykla. Stovyklavo 214 skautų. Sausio 6, sekmadienį, susilaukė daug svečių. Prie lietuviškais motyvais įrengto skautiško altoriaus kan. P. Dauknyš aukėjo mišias ir pasakė pamokslą. Skautai, sk. Plukui akomponuojant akordeonu, giedojo lietuviškas giesmes. Pirmą kartą Australijos kalnais ir pušynais nuskambėjo lietuviškas "Pulkim ant kelių". Stovyklą aplankė ir svečias ir JAV p. J. Bačiūnas. Laužo metu įteikė 50 dol. auką iš Lietuviškos Širdies Fondo ir asmenišką 5 svarų auką.

Visą bendrai paėmus, tai buvo lietuviško ryžto ir vienybės šventinės dienos. Nors turime nesklaidumų, ir skirtingų nuomonių, bei įsitikinimų, bet tautiniuose reikaluose mokame būti ir vieningi.

MAŽOS PARAPIJOS DIDELĖS AUKOS

Sioux City, Iowa — šv. Kazimiero lietuvių parapija yra vieništelė visoje didelėje Iowos valstybėje. Bet parapija yra didelė turi tik 78 šeimas. Nėra nei vieno lietuvių gydytojo, inžinieriaus, turtingo prekybiniko. Parapiečiai daugiausiai dirba skerdyklose, o 10 šeimų jau antri metai kaip nedirba. Tačiau praeitais metais lietuvių parapija savo dosnumu buvo pirmoji visoje Sioux City vyskupijoje.

Klebonas kun. S. Morkūnas paruošė metinę aukotojų apyskaitą, atspausdintą knyga su dažnyčia nauja nuotrauka, kurioje matyti Nekalčiausios Marijos Širdies paminklas ir klebonijos pastatas. Už atspausdintą apmokėjo J. Rutledge laidotuvių namai. Iš apyskaitos matosi, kad 1962 pajamų turėjo 36,049.30., išlaidų — 25,006.45. Sausio 1 parapija turėjo pinigų bankuose 74,946.47; iš jų 68,000 pradžios mokyklos fonde. Per metus sutaupyta 11,042.85.

do), transliuojančiai lietuvių programas Lietuvon ir leidžiančiai Eltos informacinius biuletenius vokiečių, prancūzų, anglų, italų ir ispanų kalbomis.

10. Ir toliau bus palaikomi ryšiai su JAV valdžios visomis šakomis ir departamentais, ypač su Valstybės departamentu.

Iš šių kelių čia paminėtų punktų galima numanyti, kas šiuo metu yra dirbama Amerikos Lietuvių Taryboje ir kas bus dirbama ateityje.

Visiems šiems ir kitiems su Lietuvos išlaisvinimu susietam darbui dirbti reikalinga visų lietuvių vienybė, reikalingas pirmųjų kovotojų dėl Lietuvos nepriklausomybės ryžtas, pasiaukojimas ir lėšos.

Vasario 16, Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimo iškilmės, tesukelia mums tą ryžtą, tesudaro ir medžiagines galimybes atlikti viską, ką Altas esamomis sąlygomis gali atlikti didžiajam tikslui — Lietuvos laisvinimui.

Dalyvausime Vasario 16 minėjimuose, o kas negalės to padaryti, kiekvienas atskirai atnaujinkime savo ryžtą ir suteikime Altui savo metinę tradicinę auką, nes vasario mėnuo yra tradicinis laikotarpis telkti lėšas Lietuvos išlaisvinimui. Tą tradiciją Amerikos Lietuvių Taryba įvedė netrukus po Lietuvos okupacijos — 1941 metais.

Visi vieningai jungkimės į kovą už Lietuvos išlaisvinimą.

Amerikos Lietuvių Tarybos Prezidiumas

E. Bartkus, T. Blinstrubas, P. Dargis, Dr. K. Drangelis, Dr. P. Gritaitis, A. Rudis, Dr. Vl. Šimaitis, L. Šimutis, J. Talalas, M. Vaidyla.

Praeitais metais stambesnes sumas aukėjo: B. McGarry — 760 dol., J. Vizintos — 550 dol., kun. S. Morkūnas — 435 dol., L.O. Haefs, paprastas darbininkas, turįs 9 asmenų šeimą, vienas šeimoje dirbantis 424 dol., Ch. Vakulskas 8 asmenų šeimoje vienas dirbęs — 267 dol., B. Zebus, sargas kurio dvi dukros studijuoja universitetuose, o vienas dirba — 327 dol., M. Balčiūnaitė, jauna mergaitė — 386 dol., M. Bulota — 372 dol., S. Meškeliūnienė, gaunanti mažytę senatvės pensiją — 172 dol.

Ir parapijos vaikai neatsilikę nuo tėvų savo dosnumu, laimėdami pirmą vietą visoje Sioux City vyskupijoje. Praeitais metais 65 vaikai suaukėjo 1,015,79 dol. Per 11 metų vaikai yra suaukėjo 8,000 dol.

Prieš 11 metų kun. S. Morkūnui atvykus į šv. Kazimiero parapiją, pirmą sekmadienį iškilmingom paskutinėm mišiom ir naujo klebono atvykimo proga, atsilankė į pamaldas 18 žmonių. Nors per tą laiką 90 senų ateivių iškeliavo į amžinybę, ištiko du dideli potvyniai, 1954 metais didžiausios skerdyklos uždarymas, paliko be darbo 62 šeimos, gi 35 šeimos išsikėlė, bet Dievui laimėjant ir kun. S. Morkūnui sunkiai dirbant, parapija išsilaukė ir dar pakilo. Per 11 metų surinkta milžiniška suma (337,438,89 dol.) tai tik iš 78 šeimų — 332 žmonių, įskaitant mažus vaikus, ligonius, bedarbius ir vargšus. Klebonas, atsisakydamas būtinų atostogų, dirbdamas net fizinį sargo darbą ir dažnai už kelius, yra sutaupeis parapijai 30,000 dol. ir pats yra paaugavęs parapijos reikalams ir pradžios mokyklos fondui 3,000 dol.

Per 11 metų išmokėta 24,100 dol. aukštesnės mokyklos skolos, sumokėta 80,000 dol. aukštesnės mokyklos statybai ir išlaikymui, išleista 40,000 dol. bažnyčiai atnaujinti, 27 vitražams, šviesoms, Nekalčiausios Marijos Širdies paminklui, Šiluvos Marijos, varpam, naujiems sklyptviams, naujam žemės sklyptviui ir kitiems bažnyčios, klebonijos ir parapijos nuosavybės pagerinimams. Be to, įkurtas pradžios mokyklos fondas. Jam sutaupyta jau 68,000 dol. Viso buvo sutaupyta 74,946.47, bet dalis išleista parapijai, diocezijai išlaikyti ir misijom.

Lietuviai ir labdarybės atžvilgiu pralenkia kitus. Dalis senų ir naujų ateivių jau keltinti metai, kaip siunčia daug siuntinių į Lietuvą, Sibirą ir kitus kraštus. Klebonas yra pasiuntęs jau visą šimtą siuntinių, o kai kurie jo parapiečiai, pasekė klebono pavyzdžiui, pasiuntė nuo 50 iki 80 ir daugiau siuntinių.

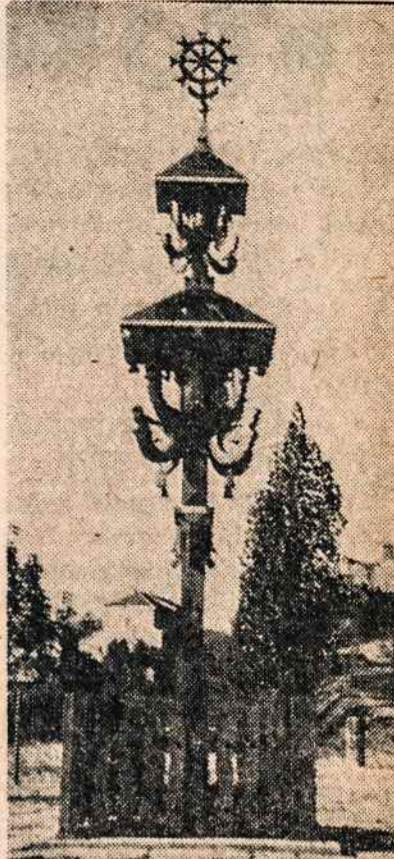
Vietos vyskupas labai džiaugiasi kun. S. Morkūno vadovavimu, parapiečių dosnumu ir gražiais jų artimo meilės darbais. Dideli darbai atlikti, parapiečiam vieningai, ir sutartinai dirbt su prityrusiu ir pasišventusiu klebonu.

Vietinis

Mirė Liucija Kriksčiūnienė, Darbininko skaitytoja

Sausio 20 sekmadienį, sulaukusi 71 metų, Hartfordo ligoninėje mirė Darbininko skaitytoja Liucija Kriksčiūnienė, gyv. 41 Village Str., Manchester, Conn. Buvo gimusi 1891 lapkričio 15 Lietuvoje. Manchesteryje gyveno tik paskutinius šešeris metus pas ištekęsį savo dukterį Mrs. Albert Gayson. Daug metų gyveno Washingtono ir 15 metų Hartforde, kur priklausė šv. Trejybės lietuvių parapijai ir lietuviškom draugijom. Velionė paliko nuliūdime keturis sūnus — Stasį, Zigmantą, Povilą ir Joną, ir dvi dukteris, iš kurių Margarita yra netekėjusi. Taip pat paliko

IŠ VISUR

— Vatikano valstybės psekretoriaus arkivysk. Antonio Samore tėviškėje, Italijoje, pastatytas viešai matomas lietuviškas kryžius. Šį vaizdelį arkivysk. A. Samore panaudojo savo kalėdinių sveikinimų atvirukam. Jis mieliai prisimena Lietuvą iš 1932-1938 metų, kai Kaune buvo šv. Sosto nunciatūros sekretorium; yra nuširdus lietuvių bičiulis. Būdamas Washingtono 1947 metais Apaštališkos delegatūros patarėju, čia taip pat palaikė artimus ryšius su lietuviais, ypač prel. Pr. Juru, skaitė Darbininką, kuris jį lankydavo dar ir Pietų Amerikoje. Lietuviškas kryžius jo tėviškėje pastatytas kun. V. Mincevičiaus ir Italijos lietuvių bendruomenės rūpesčiu.

— Prel. L. Mendelio vadovaujama šv. Alfonso lietuvių parapija Baltimorėje praėjusių metų Advento dienomis suaukėjo 15,000 dol. raupsuotiem padėti.

— Stasys Dirmantas ir Antanas Rukuiza, pernai sulaukę 75 metų, buvo pagerbti surengtu jiems minėjimu Chicagoje, Jaunimo Centre, sausio 19. St. Dirmantas Lietuvoje buvo krašto apsaugos ministru, generolu, universiteto profesorium. Antanas Rukuiza, miškininkas, yra profesoriaus Dotnuvos Žemės ūkio Akademijoje ir daug prisidėjęs prie Lietuvos miškų tvarkymo.

— Kun. Jonas Borevičius, S.J., ilgą laiką buvęs Aušros Vartų lietuvių parap. kelbonu Montrealyje, atšauktas naujom pareigom į lietuvių jėzuitų centrą Chicagoje. Jo vietoje kelbonu paskirtas kun. K. Pečkys, S.J.

Dr. S. Lunas, kilęs iš Kauno, medicinos mokslus baigęs Vokietijoje, Hamberge, o praktiką atlikęs Amerikoje, gavo gydytojo teises ir įsikūrė Ridgeville, Ohio, atidarydamas savo kabinetą.

— Lietuvių Fondo narių metinis susirinkimas šaukiamas gegužės 18 d. 2 val. popiet Chicagoje, Jaunimo Centre (5620 So. Claremont Ave). Vakare ten pat įvyks pobūvis. Susirinkime bus renkama LF taryba. Kontrolės komisija, išklausti pranešimai, aptarta LF veikla. LF taryba, pranešdama iš anksto, tikisi, kad ir toliau gyveną LF nariai galės susirinkime dalyvauti. Laukiama, kad prieš susirinkimą visose LB apylinkėse bus paspartintas LF narių telkimas ir jų įnašai.

17 vaikelių ir daug giminių. Po gedulingų mišių šv. Trejybės bažnyčioje Hartforde, sausio 24, trečiadienį, palaidota šv. Ksavero kapinėse New Milford, Conn., kur gyvena sūnus Zigmantas A. Kriksčiūnas su šeima. (M.C.)

Metinė auka Lietuvos laisvinimui

Giliai atjausdamas skaudžią Lietuvos padėtį, griežtai stovėdamas už jos išlaisvinimą ir, atnaujindamas savo ryžtą aktyviai dalyvauti išlaisvinimo pastangose, deduos prie to ir savo auka. Neturėdamas galimybės dalyvauti Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjime, savo auką \$..... siunčiu tiesiai į Amerikos Lietuvių Tarybos centrą —

Lithuanian American Council, Inc.
6818 So. Western Ave.
Chicago 36, Illinois

Vardas, pavardė

Adresas

LIETUVIŲ FONDO VALDYBA, iš k. į d. pirmoji eilėje dr. Vladas Šimaitis — išdinininkas, Teodoras Blinstrubas pirmininkas, Antanas Rūkstelis — vicepirmininkas; antroje eilėje — Stasys Rauckinas — narys informacijai Jonas Vaičekonis — sekretorius.

Ponas TOKS

Ponas Toks ėjo gatve ir juokėsi net susiriesdamas. Praeiviai sustodami balinguodavo galva. Vienas išdrįso paklausti.

— Sakyk, ko taip juokiesi?

Ponas Toks dar labiau pasi-leido kvatotis.

— Ar tik jis nepamišo? — prasiarė kitas praeivis.

Ponas Toks sustojo juokesis, nerydė abi žmogystas šnairio-mis ir šurkščiai paklausė:

— Ar tik pamišę juokiesi?

— Ne! Žinoma, ne, — susi-griebė abu praeiviai. — Juokiasi ir nepamišę, kai yra links-ma.

— Tai, vadinasi, jums abiem nelinksma?

Abu praeiviai patraukė pe-čiaus, nesuvokdami ką galėtų atsakyti.

— Vadinasi, judu esate prieš demokratiją, prieš šio krašto tvarka, prieš konstituciją, — rietė ponas Toks žmogėnus. — Aš tuojau judu iš Amerikos iš-vyčiau.

— Už ką? — išsižiojo abu piliečiai. — Mes esame pado-rūs gventoiai, čiagimiai, tik-ri demokratai...

— Tokie jūs ten demokra-tai, jeigu nesijuokiate. Ar ne-žinote, kad šiame krašte visi tu-ri būti linksmi, patenkinti, džiaugtis gerove, šypstis. Pa-nūriūlių čia nereikia. Niekas jų nemėgsta. Toki čia papročiai, tokia linksma demokratija!

— mokė ponas Toks senus ameri-konus.—Prašu tuojau juoktis!

— Jei ne juokinga, tai kaip gali juoktis? — atkirto abudu vienu ypu.

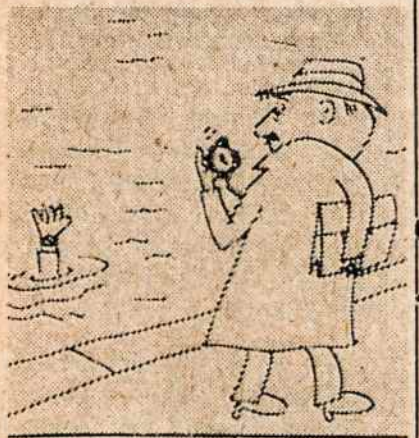
— O ar niekada nebandėte juoktis, kai yra nejuokinga?

— Ne! Kaip gali juoktis, jei juokas neima.

Kaip tai neima? — rūs-tinosi ponas Toks. — Sakykite: "Cheese!"... Na, pradėkite: "Cheese!"...

— Cheese! — prasišė abu piliečiai, nusišypojo ir ėmė kvatotis.

— Matote, kaip galite būti linksmi ir pagelbėti mūsų de-mokratijai. — dėstė ponas Toks. — Dabar ir jūs, kaip vi-si kiti. Niekui neišsiskiriate. Ak, jūs beždionės! — susikeikė ponas Toks ir nuėjo savo ke-liu, lietuviškai užtraukęs: "Tėvas atvažiuo, mokė vai-kus savo, o jūs vaikai taip da-rykite, kaip tetukas daro!"

ACIŪ! Laikrodė eina tiksliai.

ZIEMOS sportas kalnuose.

Nuotr. V. Maželis.

LIETUVIŠKA VĒLIAVA VIRŠ MIESTO

Los Angeles, Calif. Minint Lietuvos Nepriklausomybės šventę vasario 10, virš miesto rotušės plėveuos lietuviška vėliava. Ši pažada gavo lietuvių delegacija, atsilankiusi pas mies-to burmistą Sam Yorty. Audienciją išrūpino ir jai vadovavo Lietuvos konsulas J.J. Bielskis. Delegacijoje dar dalyvavo rašytoja Alė Rūta, inž. J. Jode-lė ir Lietuvių Dienų leidėjas A. Skirius. Maloniam pasima-tyme burmistras taip pat pažad-ėjo tą dieną išleisti specialią proklamaciją ir, jei aplinkybės leis, asmeniškai dalyvauti.

Minėjimo programa numaty-ta tokia: 9:30 val. iškilmingas vėliavos pakėlimas prie miesto rotušės (City Hall), dalyvaujant Lietuvos atstovui J. Kajeckui, konsului dr. J.J. Bielskiui ir lietuviškai visuomenei. Visi kviečiami rinktis punktualiai. Moterys prašomos vilkėti tautiniais rūbais.

Mišios 10:30 val. Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Po pamaldų 12:15 val. iškilmingas minėjimas ukrainiečių salėje (4315 Melrose Str.); Pagrindinis kalbėtojas bus Lietuvos at-stovas Juozas Kajeckas. Lietu-vių Rašytojų Draugija iškilmų metu įteiks LRD literatūros premiją. Meninę programą at-lieka parapijos choras. Ši iškil-mių dalis nebus išleista. Po pie-tų 3:00 val. Hollywood Roosevelt viešbutyje (7000 Hollywood Blvd.) prasidės banketas Lietu-vos atstovui pagerbti. Bilietai į banketą rezervuojami Lietu-

vių Dienose (NO-4-2919) pas A. Skirius iki vasario 7. Vietų skaičius ribotas.

Los Angeles Alto skyriaus valdyba kviečia visus lietuvius savo dalyvavimu parodyti lie-tuvišką solidarumą ir ryžtą laisvės kovoje išverti iki per-galės. (Alo Inf.)

Lietuvių Fronto Bičiulių suvažiavimas

Lietuvių tautos tragedijos naktje esama ir šviesesnių mo-mentų. Ties nakties žiburiai yra lietuvių rezistencija ir jos žmo-nės, kurie savo pasiaukojimu pasipriešino ir tebesipriešina tiek okupantui, tiek visam tam, kas naikina lietuvių tautą.

Negalėdami aktyviai dalyvau-ti tautos fronte svame kraš-te, LF bičiuliai vasario 9-10 ruošia Atlanto pakraščio suva-žiavimą. Kviečiame atsilankyti į tą suvažiavimą visus tuos, ku-rie Lietuvos rezistentams jau-čia pagarbą ir įvertina jų dar-bus.

Vasario 9 šeštadienį, 10 val. ryto Baltų laisvės namuose, (131 East 70th Str., New York) bus vieša paskaita tema "Tautinė Vienybė". Vyriausias mo-deratorius dr. Juozas Girnius. Tema padalinta į tris sritis: 1. kultūrinė (diskusijas praves dr. J. Girnius); koreferantai: prof. dr. J. Puzinas ir dr. K. Ostrauskas; 2. politinė (refe-ruoja min. V. Sidzikauskas); ko-referantai B. Bieliukas, V. Vai-tiekūnas ir Vyt. Volertas; 3. kartų santykiai (prof. dr. A. Klimas); koreferantai: Kęstutis Kudžma ir Juozas Boley.

DISPLAY

Nurses Instructor

in obstetrical nursing. B.S. degree required. 200 bed J.C.A.H. general hospital in northwestern Pennsylv-ania within easy driving distance of Pittsburgh. New well equipped professional school of nursing af-filiated with state University. Op-portunity for further study avail-able. Liberal employee benefits in-clude sick leave, retirement plan and four weeks vacation. Salary range \$5,200 to \$6,000 depending on qualifications and experience. Apply to

OIL CITY HOSPITAL
East Bissell Ave.
Oil City, Pa.

NEUŽMIRŠKIM, KĄ TURIM

Jonas Miškinis

Kaž kodėl mėgstam dažnai kalbėti bei rašyti, kad mums stinga svetimomis kalbomis apie Lietuvą informaciją. Gir-di, to neturėdami, negalim tin-kamai kitataučių informuoti. Atsiet, neturim tuo reikalu tin-kamos propagandinės literatū-ros. Atrodo, kad taip kalbėda-mi, lyg užmirštam visa tai, ką turim. Norim kažko naujo, ge-resnio, tikslesnio, įdomesnio. Net ir LF milijoninį vajų vyk-dydami taip pašnekame.

Argi neturime leidinių sve-tima kalba apie Lietuvą?

Jei mano, eilinio darbininko, knygų spintoje yra per 10 kny-gų anglų kalba apie Lietuvą, tai manau, kad pas kitus pa-našių knygų yra žymiai dau-giau. Štai veikalas "The Story of Lithuania". Šioje knygoje vaizdžiai, įdomiai nušviesta Lie-tuvos praeitis ir dabartinė oku-pacija. Kita literatūra taip pat panašaus turinio. Be to, turim nemažai mūsų rašytojų kūrinių išverstų į svetimas kalbas. O leiddžiamas Lituanus žurna-las ar nepasitarnauja savo tu-riniu informacijai apie Lietu-vą? Kalbėti, kad neturim tin-kamos informacijos svetimomis kalbomis, atrodo, lyg patys ker-tam šaką ant kurios sėdim.

Žinoma, sustoti ir daugiau ne-rašyti, būtų grįžimas atgal. Rei-kia ir privalu rašyti — Lietu-vos pavergėjų propagandai at-remti. Bet kas iš to, jei tos literatūros nebus kas skaityti?

Mano manymu, reikėtų dau-giau spausdinti propagandinio turinio brošiūrų, kuriose turė-tų atsispindėti Lietuvos paver-gėjų darbai: mūsų tautinės kul-tūros žlugdymas, kultūrinių pa-minklų naikinimas, katalikybės persekiojimas, bažnyčių užda-rinėjimas, tautos naikinimas, ekonominio ir ūkinio gyvenimo griovimas ir t.t.

Spauda

Mes daug rašome savo spau-doje apie vargstančią Lietuvą. Kiekvienais metais, Vasario 16 proga, skaitom Vyriausiojo Lie-tuvos Laisvinimo Komiteto at-siūkumus, veteranų atsimini-mus ir vertingus rašinius. Vas-ario 16 prisiminti. Bet to dar mažai. Reikia mums belstis į svetimą spaudą ir per ją in-formuoti apie Lietuvą kitatau-čių visuomenę. Juk kiekvienoj didesnėj lietuvių kolonijoj yra vietinė spauda, tačiau labai re-tai kada pasirodo joj žinutė apie Lietuvą ir Vasario 16 mi-nėjimus. Tiesa, kai kurie šven-čių rengimo komitetai pakvie-čia vietas spaudos atstovus, bet iš jų mažai naudos. Kartais skelbimų nežymioj vietoj para-šo keletą nereikšmingų eilučių tai ir viskas. Reikėtų mums pa-tiems rašyti. Juk svetimomis kalbomis rašančių turim savo žmonių, tai jų pagelba reikia į svetimą spaudą veržtis, ypač Vasario 16 proga. Kad ir tekų spaudai už patalpintą rašinį at-lyginti, bet būtų daug atsiek-ta propagandai.

Tele.vizija

Skundžiamies, aimanuojam, kad mažai skaitom ir nesido-mim lietuviška spauda. Nen-orkim, kad ir kiti mūsų tautos tragišku likimu domėtusi. Kita-taučiai irgi nemėgsta apie ki-tus skaityti — labiau linkę te-levizijoj žiūrėti. Laikas būtų ir mums veržtis su savo lietuviš-ka programa televizijon. Ta-čiau to pasiekti galim tik tu-rėdami pinigų. Lietuvos laisvi-nimo veiksniams reikėtų susi-rūpinti, pasvarstyti ir planingai to siekti. Jei mums pavyks Lietuvių Fondas sudaryti vieno milijono, tai tada gal ir per te-leviziją galėsime šį tą pasiekti.

Šiais laikais radijo ir televi-zija propagandai plėsti ir jai at-remti yra geriausia priemonė.

laisvės kovotojus. Tuojau po pamaldų, 12.00 val., parapijos salėje viešas partizanų minėji-mas su įdomia programa: bus rodomi paveikslai apie partiza-nus, New Yorko vyrų oktetas pasirodys su partizaninėmis dainomis, vadov. muz. Al. Mro-zinskui, deklamacijos iš parti-zanų poezijos ir k.

Bilietus ir stalus į banketa-pobūvį užsisakyti ir pinigus at-siųsti iki vasario 5 d.: 1. J. An-driūšis, Haven Realty, 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y., tel.: Virginia 7-4477. 2. dr. Br. Radzivanas, 84-16 110 Str., Richmond Hill 18, N.Y., tel.: Hickory 1-9720. 3. Rūta Žukaitė, 90-16 Park Lane South, Woodhaven 21, N.Y., tel.: Vir-ginia 7-4513.

DARBININKO SKAITYTOJAM

DARBININKO administracija labai prašo neuždelsti atsilyginti už laikraštį. Raginimas sudaro naujas nereikalingas išlaidas.

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumertą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pa-siųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Prašau pratęsti prenumeratą 1963 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

Vardas ir pavardė

Adresas

Siunčiu: už prenumeratą \$....., aukų \$..... Viso \$.....

(Data)

(Parašas)

DISPLAY

NURSES

Operating Room Supervisor Instructor

Nurse with B.S. Degree preferred, but will consider equivalent in ex-perience. 200 bed J. C. A. H. General Hospital in Northwestern Pennsylv-ania, within easy driving distance of Pittsburgh. Newly built profes-sional affiliation. Dual responsibility of teaching and supervision. Liberal employee benefit program includes sick leave, retirement plan and 4 weeks vacation. Pleasant living quarters position available immedi-ately. Salary open.

Write to administration

OIL CITY HOSPITAL
East Bissell Ave.
Oil City, Pa.

REG. NURSE ANESTHETIST

Needed At Once
Salary Open
50-bed General Hospital
also

MEDICAL LAB TECHNICIAN

Reg. Preferredly
Male or Female — Salary Open

X-RAY TECHNICIAN

Salary Open
Liberal Personnel Policies
Write or Call Administrator

Lemos B. Warne
Hospital & Clinic

207-213, Mahontongo St.
Pottsville, Penna.

Invest with First Federal of Coffeyville

"INSURED SAVINGS"

Current Rate

4 1/2%

Save by Mail

First Federal Savings and
Loan Association

COFFEYVILLE, KANSAS

QUARTZ CRYSTAL

ENGINEERS and TECHNICIANS

Expanding company has openings for qualified men in new engineering & development laboratory. Challenging opportunities to make important contributions to the advancement of the art in oscillator and filter crystals.

Contact: HOWARD DILLON, Chief Engineer

MIDLAND MANUFACTURING COMPANY

3155 Fiberglass Road Kansas City, Kansas Tel. FI 2-7950

ILGO GROJIMO LIET. PLOKŠTELES

(Long Play Hi-Fi Lithuanian Records)

20 operų arijų, A. Dičiūtė-Trečiokienė (3 plokštės)	12.00
A. Šabaniausko dainų-šokių 2 albumai (X—\$5.00 ir XI—\$5.00)	10.00
3 plokštės su 40 įvairių polkų (1 pl. su 12 polkų \$4.00)	10.00
Dainuojame su Rūta, Rūtos ansamblio 17 dainų (ster. \$5.00)	4.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos chorų (stereo \$4.50)	\$3.50
Mano Lietuvos prisiminimai, L. Juodis; 14 liet. dainų	5.00
Pavergtos tėvynės dainos ir šokiai, J. Stukas; 2 plokštės	8.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 dainų ir šokių	4.50
16 lietuviškų šokių, akord. Ch. Daubaro	4.00
S. Barkus radijo vak. dainuoja, 10 dainų ir 10 kalėd. giesm.	5.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzikos	6.00
Lietuviški marsai, Br. Jonušas, įgroti 12 liet. patriot. maršų	7.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių po	5.00
Alice Stephens liet. kompozitorių 3 kūriniai (stereo \$6.00)	5.00
Čiurlionis ansam. Mes padainuosim, 16 liet. dainų (st. \$7.50)	6.50
Ar pameni... V. Stankus, 10 šokių muzika (stereo \$7.00)	6.00
Tautinių šokių rinkinys (14 šokių)	5.00
Zirginėliai, Montrelio liet. dramos vaikams pasaka	5.00
Lithuanian, 2-speed record course	3.00
Dainos Lietuvai, 12 dainų komp. Sal. Čerionės	4.00
Milžino paunksmė (Montrelio liet. dramos teatr.) 3 plokšt.	15.00
Liet. dainų, šokių, polkų, Zukauskas-Vasiliausko juokai	4.00
Tėvynei aukojam — 14 Dainavos ansamblio dainų	5.00
A. Stephens, iš rūtų salelės, 7 kalėd. giesmės ir 10 liet. dainų	5.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA

910 Willoughby Ave. Brooklyn 21, N. Y.

Persiųntimo išlaidoms prašom pridėti 50c

Norite geros — meniškios fotografijos

PORTRETO, SEIMOS, VAIKŲ

Įvairių progų — vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

FRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 6-9519

Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiems pobūviams

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

WINTER GARDEN TAVERN

Inc.

VYTAUTAS BELECKAS

Savininkas

1883 MADISON STREET

BROOKLYN 27, N. Y.

(Ridgewood)

Tel. EVERgreen 2-6440

Salė vestuvėm ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prienamomis kainomis.

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 UNION AVE. BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EV 7-2089

JURGIS J. JOKUBAITIS, Manager

Didelis pasirinkimas įvairių vynu, degtinių, kon-jakų, midų — šventėms bei kitokioms progoms.

PARK-HILL REALTY

REAL ESTATE & INSURANCE

84-17 JAMAICA AVE.

WOODHAVEN 21, N. Y.

Virginia 3-1477

Cia Jus rasite didelį pasirinkimą gražių namų, skylių, apartamentų ir tai žemiausiomis kainomis. Cia galite visokeriopai apsidrausti: cia užpildomi valstybinių mokesčių — taksų blankai.

ALBERT F. PETERS - Petruskas

Aukos Darbininkui

\$15. — A. Maasukaite, So. Boston, Mass., \$13. — A. Zabarskas, Brooklyn, N.Y. \$9. — G. Valiulis, Omaha, Nebr., \$6. — M. Kurtinaitis, Cle Elum, Wash.,

Po \$5. — Kun. J.A. Kučingis, Los Angeles, Calif.; S. Jucius, Waterbury, Conn.; K. Weber, Brooklyn, N. Y.

Po \$4. — J. Klimavičius, Dr. A. Norius, Brooklyn, N.Y., A. Biela, N. Y. City, F. Lukas, Howard Beach, N.Y., V. Kazakevičius, Maspeth, N. Y., V. Solomonas, Ozone Pk., N.Y.; O. Montvidas, Woodhaven, N.Y.; P. Davidonis, P. Pleinis, F. Pukas, Philadelphia, Pa.; L. Roman, Allentown, Pa.; kun. A. Paškus, Erie, Pa.; Z. Martinonyte, A. Balunas, F. Zička, So. Boston, Mass.; C. Pazo, Westboro, Mass.; S. Griežė, Dorchester, Mass.; J. Sarnauskas, Cambridge, Mass.; W. Jasinauskas, New Canaan Conn.; G. Kazelunas, J. Lukšys, M. Karpienė, J. Kazakauskas, Waterbury, Conn.; A. Pilibaitis, Newark, N.J.; A. Čekas, Matuchen, N. J.; M. Damijonaitytė, Boys Town, Neb. A. Mikėnas, Omaha, Nebr.; E. Kempfert, Arbutus, Md.; V. Lazauskas, Baltimore, Md.; E. Jurgutaitienė, Kansas City, Kans.; L. Rumsas E. Chicago, Ind.; J. Jasukaitis, Elizabeth N.J.; L. Bajorūnas, Detroit Mich.; P. Gaigalas, Timmins, Canada.

Po \$3.50. — L. Koppas, J. Sirutis, L. Rimkus, J. Digrys, H. Montvila, V. Vilimavičius, J. Savickas, K. Jakas, J. Sirgedas, G. Koshys, Brooklyn, N.Y.

Po \$3.00. — S. Vasikauskas, J. Raščius, Richm. Hill, N.Y.; B. Počius, Brooklyn, N.Y.; K. Dusevičius, So. Boston, Mass.

Po \$2.00 — C.J. Krušinskas; K. Bačiauskas, M. Klimas, J. Ceilius, S. Nutautas, Woodhaven, N.Y.; D. Penikas, A.L. Jasaitis, Brooklyn, N. Y.; V. Galinis, K. Buragas, V. Vaičiulis, Richm. Hill, N.Y.; M. Vaškakas, kun. A. Senkus, N.Y. City; G. V. Alksnis, Maspeth, N.Y.; V. Levis Rochester, N.Y.; J. Butkus, Belle Harbor, N.Y.; M. Simavičius, J. Verbyla, J. Valentukiewicz, So. Boston, Mass.; J. Grigas, Worcester, Mass.; J. Vaitkūnas, Canton, Mass.; S. Kaniavičius, Salem, Mass. M. Raudeliuniene, Brighton, Mass.; B. Paplaskas, Methuen, Mass.; A. Gerulat, J. Melynis, Kearny, N.J.; A. Strazdas, Roselle, N.J.; A. Lapinskas, Roselle Pk. N.J.; V. Slepakovas, Paterson, N.J.; kun. A. Steponaitis, Los Angeles, Calif.; B. Grauzinis, Santa Monica, Calif.; A. Mikalauskis, New Britain, Conn.; J. Radas, J. Suopys, Detroit, Mich.; S. Bučmys, Dayton, O.; A. Vaičiulis, West Mifflin Terrace, Pa.; M. Bilbut, Tamaqua, Pa.; J. Konitsky, St. Clair, Pa.; P. Simašonis, Chester, Pa.; A. Driznjus, Scranton, Pa. B. Walkauskas, M. Savukynas, Pittsburgh, Pa.; K. Bružas, P. Ličkus, K. Barzdukas, V. Ramonas, P. Pupius, Chicago, Ill.; P. A. Deltuva, Rockford, Ill.; S. Navickas, Hillside, Ill.; L. Kukanauza, Providence, R.I.

Po \$1.50. — A. Sniečienė, P. Urbanavičienė, P. Gagienė, K. Kazakevičienė, K. Ručinskas, S. Viešis, A. Sirgedas, V. Cesnavičius, E. Daidynas, Brooklyn, N.Y.; S. Ziupka, Maspeth, N.Y.; E. Seiry, Scarborough, Kanada; K. Graujaskienė, Scarborough, Kanada.

Po \$1.00 — N. Y. B. Draugelis, L. Baker, P. Jakštys, V. Jankevičius, M. Povilaitis, J. Šalkauskis, P. Belleckas, G. Anuška, J. Lukošius, A. Rylškis, V. Ragazinskas, Brooklyn; V. Urbanas, G. Marinas, V. Labutis, E. Bačanskas, A. Šetikas, I.P. Skeivys, Richmond Hill; J. Yanushka, V. Rudzinskiene, N. Katinas, P. Šimkus, Maspeth; J. Abazoris, J. Vytyris, A. Spaičys, V. Dubauskas, S. Kligys, O. Lukosevičius, O. Žilius, J. Navickas, Woodhaven; K. Karbočius, J. Gerutis, Amsterdam; M. Karaktis, Elmont; A. Ligmont, Ozone Pk.; M. Bernotienė, Jamaica, P. Sinkevičius, Jackson Heights; C. Wirkietis, Uniondale; A. Reivitis, Middle Village; K. Kiburis, Queens Village; V. Butkus, Great Neck; A. I. Gruodis, Poughkeepsie; P. Jocyć, Hudson; M. Kmieliasukas, Westbury; A. Gray, Bronx; F. Sprindys, Franklin Sq.; J. Gruodis, Monticello; K. Tumonis, Albany; Z. Sipaila, Rochester.

SARMUOTA DIENA.

Nuotr. V. Maželio

Mass. — E. Mark, A. Marcinkus, P. Paulukonis, O. Slupstikas, J. Babravičius, V. Dainys, U. Sadukis, O. Bračinskis, So. Boston; M. Cepulionis, V. Senulis, A. Markvenas, V. Židžiūnas, F. Jurgelionis, Worcester; J. Narkus, J. Taper, M. Tatarunis, J. Saukimas, Lawrence; A. Bunumas, E. Austin, Athol; A. Shimkus, J. Levinas, Brighton; C. Jozak, A. Stravinsky, Methuen; B. Kovas, Norwood; A. Hintendorf, Brockton; K. Gedrim, Brighton; A. Rasmus, Stoughton; J. Stepanovich, Lowell; J. Chesnulis, Hyde Pk.; D. Kazenas, W. Lynn; M. Shelanskas, L. Venčius, Haverhill; B.V. Jakutis, Medford; J.K. Naujalis, Avon; S. Luinis, Somerville; V. Gobin, North Chelmsford.

Pa. — G. Janušonis, K.J. Stravinskas, J. Gribas, J. Globis, F. Urbanavičius, Pittsburgh; M. Jankauskienė, N. Danilevic, C. Tamašauskas, E. Belskyte, Phila.; D. Petraitis, Homestead; O. Oberaitiene, Wilkes-Barre; kun. V. A. Šimkoniš, Luzerne; A. Žaladuonis, Munhall, P. Alisauckas, Scranton.

N.J. Kun. P. Totoraitis; J. Jasukaitis, K. Grandienė, Newark; P. Maleckas, Kearny; L. Morkunas, Irvington; V. Sruoginis, Jersey City; D. Skuja, Kenilworth; A. Rudzitas, Elizabeth; O. Rekešienė, Paterson; P. Bieksha, Arlington; A. Samolis, Metuchen; A. Skučas, Plainfield.

Conn. A. Stanišauskas, M. Naršky, Bridgeport; P. Laurinaitiene, J. Naura, J. Kanapka, Waterbury; A. Kelminsky, E. Hartford; I. Grušas, Hartford; M. Bendoraitis, Trumbull; B. Tamosaitis, New Britain; A. Macknis, Ansonia.

Misrūs. P. Kazakas, J. Naujokaitis, V. Stankauskas, J. Montvila, Cleveland, O., J. Kiedis, Eastlake, O.; K. Cheslow, Euclid, O.; A. Kupčinskis, O. Anortuskevicius, B. Girmius, E. Blass, Detroit, Mich.; kun. M.F. Daumantas, Dearborn, Mich.; A. Pacukewich, Nashua, N. H.; Liet. Amer. Social Klubas, Manchester N.H.; J. Burba, S. Siaučiūnas, Chicago, Ill.; R. Mastienė, Cicero, Ill.; J. Stankus, Kankakee,

Ill.; kun. A. Bardauskas, Lemont, Ill.; V. Rastonis, D. Bernatavičius, Providence, R.I.; A. Paleckis, St. Petersburg, Fla.; R. Kondrot, Lewiston, Me.; kun. E. Kūnas, O.S. J. Tomales, Calif.; J. Kavaliauskas, Omaha, Nebr.; P. Dodiene, S.T. Louis, Mo.; V. Navickienė, East Chicago Ind.; kun. J. Patašius, Great Falls, Mont.; J. Kezinaitis, Hamilton, Kanada; K. Skrinškas, Vancouver, Kanada; O. Venskaitienė, Toronto, Kanada.

Nuosirdžiai dėkoja Darbininko Administracija

Prietaulaisiomis kainomis su labai gerom išsimokėjimo sąlygom ir pristatymu į vietą iš ONOS IVASKIENĖS

BALDŲ KRAUTUVĖS

galima gauti butui moderniškį baldai, įvairios lempos, vaikam lovučių, virtuvės reikmenys ir k.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

366 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Off. Tel.: AN 8-4618 Res.: AN 8-5961

Krautuvėje galima gauti DARBININKŲ praeštį prenumeratą arba užsisakyti naują.

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS. Vedėjas JONAS J. ROMANAS, Sr. WHIL - 1430 kil. Medford, Mass. Sekmadieniai nuo 11 iki 12 val.

Vedėjas P. Viščinis AM bangomis 1190 kilocikly FM bang. 105.7 megacikly is WKOX, Framingham, Mass. Sekmadieniai 8-9 val. ryte

Vedėjas Step. Minkus WLYN - 1360 kilocycles Sekmadieniai nuo 1 - 1:30 val. p.p.

McKEESPORT, PA. WEDO, 810 banga Vad. kun. Alf. Susinskas 706 Talbot Ave., Bradock, Pa. Sekmadieniai nuo 1:30 val. p.p.

DETROIT, MICH. WJLB, 1400 banga Vedėjas Ralph J. Valatka 15756 Lesure, Detroit 27, Mich. Broadway 3-2224 šeštadieniai 4:30 - 5:30 popiet

HARTFORD, CONN. WPOP, 1410 klc. Ved. Alg. Dragūnavičius 273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn. Tel. CH 9-4502 Sekmadienį — 11-12 val. dieną

PHILADELPHIA, PA. WTEL, 860 banga Vedėjas Adolfas Gaigalas 335 Titan St., Philadelphia 47, Pa. HHoward 7-4176 šeštadieniai nuo 3:30 iki 4:00 v.p.p.

WATERBURY, CONN. WWCO — banga 1240-1000 kl. ved. Ant. Paliulis 321 Robinwood Rd. pran. Edv. Melininkas sekmad. — nuo 12:30 iki 2 val. p.p.

CHICAGO, ILL. Sophie Barcus Seimos radijo programos Radijo stotis WOPA, Oak Park, Ill. A.M. 1490 kiloc.; F.M. 102.7 megac. kasdien 10-11 val. r.; šešt. - sekmd. 8:30-9:30 val. p.; Lietuvosiskos vakaruskos pirmadieniai 7-8 val. vak.

SEWING MACHINES Repaired - T.V. Repairs. All our work guaranteed. For the Best call ST 2-9008 Ask for AL

CARPENTRY ALTERATIONS Additions - Finished Basements Siding - Ceiling - Tiling at reasonable rates, all work guaranteed. Special consideration to religious groups. 1505 Harding Park. TI 2-4498 — FO 7-1759 ALFRED TETREAULT

Jackson 2-5642 Wisconsin 7-9130 GEORGE MANSER & SON Contractors. Complete insurance coverage - all types of waterproofing - brickwall pointing - interior & exterior painting. Are your walls leaking? We work on Churches & Institutions. 229 Clinton St. B'klyn 1, NY

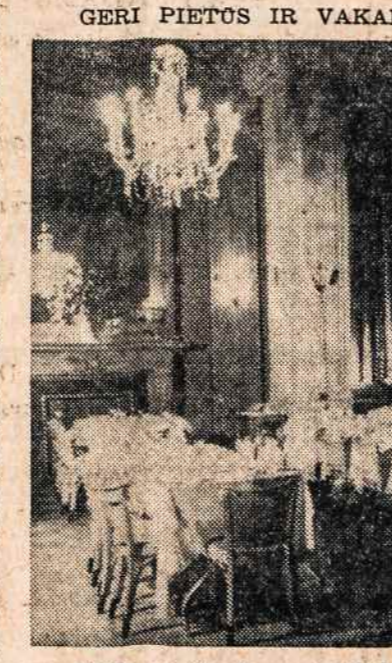
HERMAN MILLER Comprehensive STORAGE SYSTEM 1 price covers Furn. del. & instal. No extras. Most components avail. for immediate delivery. Call for Appointment R & G Furn. Ser. — LE 2-0606

JOSEPH TORRES 23 Years of Experience Modern and Antique REPAIRING — RESTORING Furniture Remodeled French Polishing - Waxing Tables Alcohol - Heat and Waterproofed ANTIQUES Bought and Sold 848 Scarsdale Avenue Scarsdale, N. Y. OR 2-4293

Ill.; kun. A. Bardauskas, Lemont, Ill.; V. Rastonis, D. Bernatavičius, Providence, R.I.; A. Paleckis, St. Petersburg, Fla.; R. Kondrot, Lewiston, Me.; kun. E. Kūnas, O.S. J. Tomales, Calif.; J. Kavaliauskas, Omaha, Nebr.; P. Dodiene, S.T. Louis, Mo.; V. Navickienė, East Chicago Ind.; kun. J. Patašius, Great Falls, Mont.; J. Kezinaitis, Hamilton, Kanada; K. Skrinškas, Vancouver, Kanada; O. Venskaitienė, Toronto, Kanada.

FESTIVAL RESTORANAS IR BARAS

VACYS STEPONIS, savininkas 40 East 26th Street, New York City, N. Y. • MU 3-2928 GERI PIETOS IR VAKARIENE — JAUKUS BARAS

Salės vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviam Salėje gali tilpti 200 žmonių LIETUVIŲ SUSIRINKIMAMS SALĖ NEMOKAMAI Mielai kiekvienas bus sutiktas

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE Call LO 3-7291

DISPLAY Buy at the ESSO Sign Mike Mastrull, Prop. LO 9-9512

MIKE'S SERVICENTER Mechanic on duty WASHING - SIMONIZING ACCESSORIES BATTERIES - TIRES 4566 BROADWAY Cor. Nagle Ave. & Broadway New York City

JUNK CARS WANTED — TOP DOLLARS PAID. We pick up. If you want the Top Dollar Price call AP 7-2405 — ask for MIKE BIZELIA 312 Logan St. Brooklyn, N. Y.

18 FT. MOVING VAN. DRIVER & VAN WILL HELP LOAD & UNLOAD. \$7 HR. — WILL GO ANY PLACE ANY TIME TO 50 mi. O/D. Macey O'Neill — 9 E. 125th Street, N. Y. C.; FI 8-6878 — FI 8-6642.

Does your Home need Help? Call MR. THORN in Suffolk 518 MO 5-5494 in Queens & Nassau 518 BY 8-0310. Complete basements at low prices. Playrooms attic conversions - extensions also displays. No obligation for our estimate. Special consideration to Religious Groups.

BETTER LATE THEN NEVER PIANO LESSONS PAY AS YOU GO Woodside L.I. area — TW 8-0662

ALERT BROKERAGE General Insurance - Life Insurance Premiums financed 10% down FSI Promptly — Home visits. Special consideration to Religious Groups. 108-47 Corona Ave., Corona, L.I. Ask for Mr. R. Funschelle

Viešbutis NIDA, prie Atlanto, atdaras visus metus Asbury Park, N. J. • 7-tos ir Park Ave. kampe • Tel.: PR 4-7788 Svarūs kambariai, rami vieta, pigus ir skanus maistas. Viešbučio salė išnuomojama įvairiems pobūviam. Prie viešbučio veikia restoranas ir baras. — Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusais. P. ir C. MACIULIAI, savininkai

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ RAY'S LIQUOR STORE Galima gauti įvairiausias rūšis amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y. Telefonas: Virginia 3-3544

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai šventėm vestuvėm ir pokyliams tortai DALIA ir ALBERTAS RADŽIONAS, sav 36-38-40 STAGG ST BROOKLYN 6, N Y Telefonas: STagg 2-5938

S & G MEAT MARKET ANTANAS VAITKUS, vedėjas 84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077 buvusi J. MIRONO MAISTO KRAUTUVE 340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. • Tel. STagg 2-4329 Papigintomis kainomis primame užsakymus VESTUVĖM ir POBŪVIAMS Pristatō į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius — We take all orders special price for Weddings and Parties — Home-Made Bologna

Joseph Andrusis - TRAVEL AGENCY - REAL ESTATE - Insurance — HAVEN REALTY — Kelionių biluras lėktuvais ir laivais. Aprauidimas gyvybės, namu, automobilu, baldų ir k. Narų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 9 val.; Sekmadieniai popiet 1-5 val. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

Naujai atidarytas GROZIO SALONAS "RUTA" ANNA MASILIONIS — diplomuota specialistė. Baigusi Paryžiuje. Išikūrė Jamaicaoje prie 88 gatvės, šalia J. Andriūšio įstaigos. Važiuojant Jamaica traukinio linija, išlipti Forest Parkway stotyje. ATLEKA DARBA GRAZIAI IR PIGIOMIS KAINOMIS. Pusmetinės prasideja nuo \$5.00 ir t.t. 87-17 Jamaica Ave. • VI 9-6948 Woodhaven 21, N. Y.

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės INSURANCE - REAL ESTATE JOHN ORMAN AGENCY 110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y. Tel. Virginia 6-1800

Mr. & Mrs. MATTHEW MAZEIKA PARK FLORIST Visokiomis progomis gėlės pristatomos veltui — F.T.D. 80-15 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y. Tel. Virginia 9-3112

HOLY LIGHT BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVE RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION Sav. B KUČINSKAS 35 So. 8th Street Brooklyn 11, N. Y. EVergreen 7-2155 Resid. Illinois 8-7118

LSS Pirmūnā v.s. PETRĄ JURGĖLĄ ir brolius skautininkus KOSTĄ ir JULIŲ, liūdinčius dėl tėvo A + A P. A. JURGĖLOS mirties, nuosirdžiai užjaučia N. Y. TAURO ir NERINGOS tūntai

Mylimam Tėveliui A + A STANISLOVUI PAPROCKUI Lietuvoje mirus, gilią užuojautą reiškia Dr. VACLOVUI PAPROCKUI ir jo šeimai New Yorko Lietuvių Gydytojų Draugija

DARBININKAS

NEW YORKO
NAUJIENOS

G. Motiejūnas ir F. Kaminkas atliks solo partijas ši šeštadienį, vasario 2 d., įvykstančiame Clevelando vyrų okteto koncerte. Sis R. Babicko vadovaujamas oktetas dainuos A. Račiūno, A. Budriūno, A. Jakavičiaus, B. Dvariono, J. Karoso ir kai kurių nelietuvių kompozitorių kūrinius. Koncertas įvyks Ridgewood Lanes, 1001 Irving Ave., Brooklyne, N. Y. Pradžia 8 val. Po programos šokiai. Rengia Akademino Skautų Sąjūdžio New Yorko skyrius.

Aušros Vartų parapijos Moterų Sąjungos 12 kuopos metinis susirinkimas įvyks šeštadienį, vasario 2 d. 7 val. vakare Kondrotų bute, 342 Hendrix Str., Brooklyn, N.Y. Kviečiame visas nares ir viešnius.

Kaziuko Mūgė įvyks vasario 24 Apriškimo parapijos salėje. Mūgė rengia skaučių Neringos tuntas. Mūgėje su savo atskiru pavilijonu dalyvaus ir skautų Tauro tuntas.

Lietuvių Studentų Sąjunga New Yorko skyriaus valdyba pereiną penktadienį, sausio 25, Atletų Klubu patalpose su ruošė šių mokslo metų pirmojo semestro užbaigtuves — Finis semestri. Atsilankė daug lietuvių, latvių ir estų studentų. Rengėjai labai maloniai dėkoja visiems už dalyvavimą ir dėmesį jų pastangom.

Hedy Simkus, gyvenus Brooklyne, mirė pereiną skmadienį, sausio 27. Pašarvota Cornel namuose, 12-10 Liberty Av. City Line. Globoja Salinskų laidotuvių įstaiga. Bus laidojama ketvirtadienį, sausio 31 d., 9 val. ryto iš šv. Silvestro par. bažnyčios. Paliko liūdinčius tėvus, keturias seseris ir vieną brolių.

PADĖKA

Ignas Kedžius, 70 m. gyv. Woodhavene, mirė sausio 19. Palaidotas iš Apriškimo bažnyčios šv. Jono kapinėse. Paliko liūdinčią žmoną Anastaziją, dukra Pranė Januškienė su šeima ir kiti giminaičiai. Velionies šeima dėkoja parapijos kunigams ir pranciškonam už šv. Mišias, Salinskų laidotuvių įstaigai už paskutinį patarnavimą, visiems už gėles, užprašytas šv. mišias ir už atsilankymą į laidotuvių koplyčią bei užuojautas ir pagalbą į kapines. Bručams dėkojame už skaniai paruoštus pietus.

Liūdinči žmona ir dukra

Parduodamas 8 šeimų namas su 4 mašinų garažu ir rūbų valykla 201-3 Maujer Str. ir Humboldt Str., kampas Brooklyne. Kreiptis: Stasys Rumša, 203 Maujer Str., Brooklyn 6, N. Y.

Kuriama "Lito" taupymo ir paskolos bendrovė

Šiomis dienomis New Yorko lietuviai praturtėjo nauja lietuviška finansine įstaiga. **Vytauto Vebeliūno** iniciatyva buvo sukurta grupė suinteresuotų asmenų, kurie sudėjo pradinį kapitalą ir įsteigė taupos ir paskolų bendrovę "LITA".

Iš V. Vebeliūno teko patirti kad pradžioje naujoji bendrovė ribosis paskolomis automobilių pirkimui ir kitomis mažesnio pobūdžio paskolomis. Ateityje planuojama atkreipti didesnį dėmesį į nekilnojamo turto prekybą.

V. Vebeliūnas New Yorko apylinkės lietuviams yra gerai pažįstamas. Jis jau keliolika metų sėkmingai verčiasi federalinių ir New Yorko valstybės mokesčių patarėjo praktika. Kaip Korėjos karo veteranas, jis studijavo prekybą, komercinę bei mokesčių teisę ir yra New Yorko universiteto licenzijuotas sąskaitininkas (Public Accountant). Išlaikęs Iždo Departamento egzaminus, gavo teisę atstovauti ir ginti savo klientus federalinių mokesčių bylose. Šią teisę jau daugelį kartų sėkmingai panaudojo.

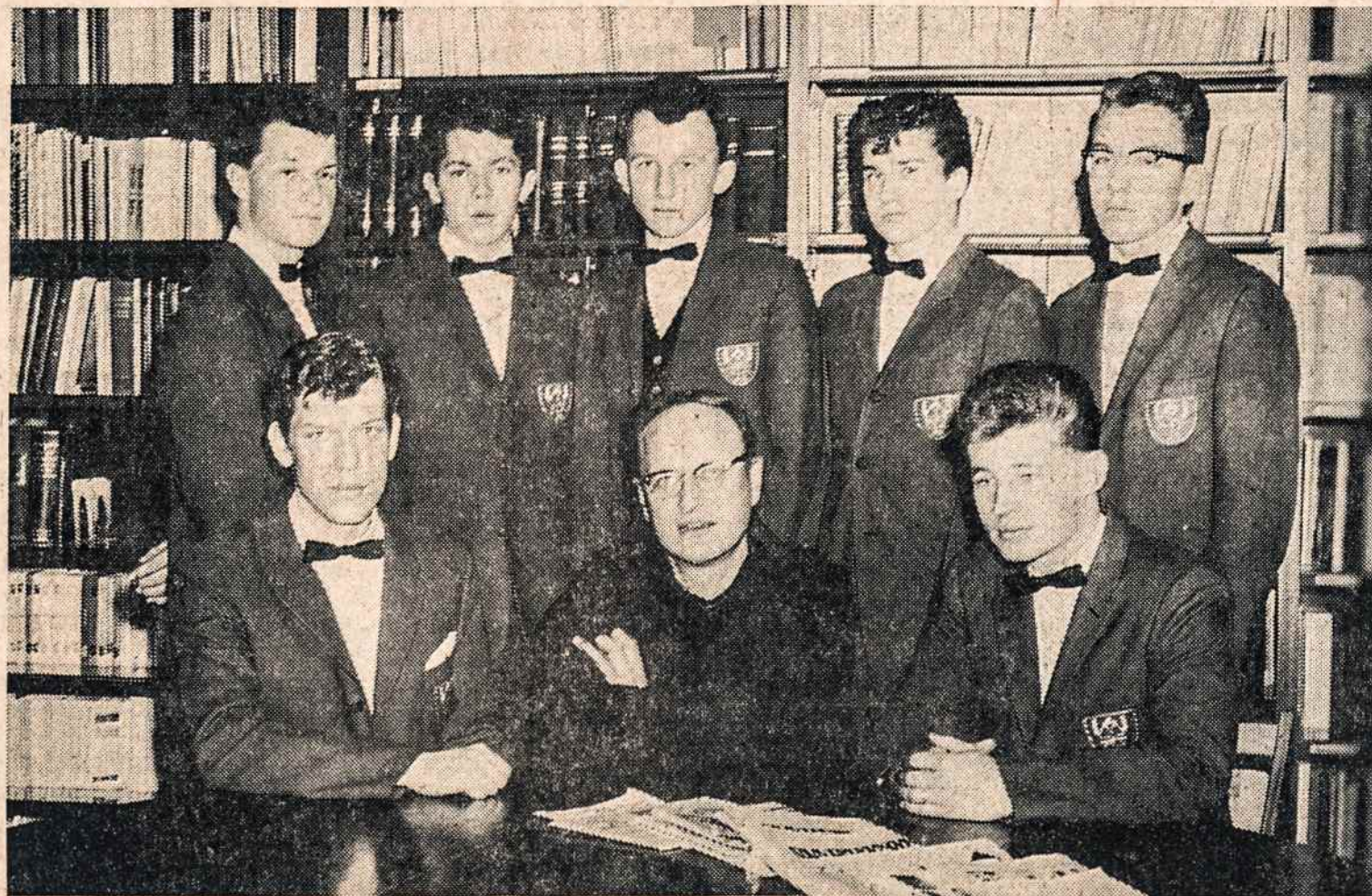
Tikimasi, kad jo vadovaujama bendrovė ras pritarimo lietuvių tarpe ir netolimoje ateityje išsivystys į stiprią finansinę instituciją. Vienas iš pagrindinių bendrovės tikslų yra bandymas išvystyti kiek galima didesnę apyvartą lietuvių tarpe ir tuo būdu sulaikyti pajamų nubyrimą-išsilydimą iš lietuviškosios bendruomenės.

V. Vebeliūniui taktininkauja Alg. Vedeckas, kuris kaip sistemų analizuotojas pagelbsti taupymo bankams modernizuoti sąskaitybos funkcijas, panaudojant elektronines skaičiavimo mašinas. Jis taip pat yra Korėjos karo veteranas, baigęs ekonomijos ir prekybos administracijos studijas (B.A. Econ. Brooklyn College, M.B.A. — Syracuse university) A.V.

Birutė Šetikaitė ir **Vytėnis Nenortas** susižiedavo. Vestuvės numatomos gegužės mėn. Vytėnis šiuo metu tarnauja JAV karo laivyne. Abu jaunieji priklauso Akademiniam Skautų Sąjūdžiui.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Richmond Hill skyrius rengia Užgavėnių vakarą J. Steponio svetainėje — Festival Restoran and Bar, 40 East 26 th Street, New York City, N.Y., 1963 m. vasario mėn. 23d. 7 val. vakaro.

Albinas ir **Jieva Trečiokai** iš Orange, New Jersey, sausio 31 mini 40 metų vedybinę sukaktį. Tai proga sausio 25 laivu "Queen Fredericka" išplaukė į Nassau, Bahamas, kur praleis tą savo šventę. Kovo mėnesį vyks ilgesnei kelionei į Karijų salas ir Venezuelą. Prie tos kelionės dar prisidės daugiau jų draugų.

ŠV. ANTANO GIMNAZIJOS berniukų choro valdyba: pirmoj eilėj iš k. į d. A. Jankauskas — choro seniūnas, Tėv. Bernardinas Grauslys — choro vedėjas, Š. Gavelis — išdinininkas, antroje eilėje: J. Šipaila — sekret. J. Stankovičius — drausmės prižiūrėtojas, J. Petraitis — gaidų tvarkytojas, G. Miceika — seniūno padėjėjas ir S. Rastonis — choro akpmaniatorius.

Bostone mirė seniausias lietuvis

Sausio 10 Bostono miesto ligoninėje mirė **Kazimieras Protapas**.

Pereitų Kalėdų metu labai sunkiai susirgo plaučių uždegimu. Nuvežtas į ligoninę, kiek atsigavo, bet jau iš savo ligos pakilti negalėjo.

K. Protapas gimė Balandžių km., Eržvilko valš. 1868 gegužės 24, ūkininko šeimoje, kurioje augo 6 broliai ir viena sesuo. Kazimieras buvo visų jauniausias ir greit stvėrėsi mokytis staliaus ir dailidės amato.

Atlikęs karinę prievolę rusų kariuomenėje atvyko į Ameriką, vienas iš pirmų 1892 birželio mėn. Chestery Pennsylvanijoje dirbo sunkų darbą liejykloje. Po kurio laiko atvyko į "vėsesnį klimatą" ir apsisistojo Cambridge, o 1902m. persikėlė į So. Bostoną ir pastoviai apsigyveno.

Velionis buvo savamokslis, bet labai veržlus vyras ir per ilgą gyvenimą dalyvavo lietuviškoje veikloje ir daug skaitė. Bostone visu savo jaunatvės veržlumu ir žemaitišku užsiperimu jungėsi prie kiekvieno gero lietuviško darbo.

Būdamas geros širdies, paaugojo 300 dol. šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios statybai. Ilgus metus buvo kolekto-rius ir kun. Jono Žilinsko aukų rinkimo palydovas. Vėliau ėjo šv. Petro parapijos zakristijono pareigas, gražiai rikiuodamas būrius vestuvinių ir sekmadieninių maldininkų lietuvių bažnyčioje. Dalyvavo Lietuvių Piliiečių Draugijoje (klūbe), labdarybės draugijoje, jaunuomenės ratelyje, dramų ir muzikos draugijoje, "Gabi-ja" ir kt. Patį ruošė ir rėmė vaidinimus ir koncertus.

Visą gyvenimą mėgo dailiai pašokti ir kitus mokė to gražaus šokių meno. Daug reika-

laudamas iš savo šokių moki- nių, dažnai pabrėždavo, kad gražiausias ir tautinis žemaitiš- kas šokis yra kadričius.

Taip pat prisidėjo ir pinigais prie liberalinio laikraščio At- eties steigimo. Vėliau susikir- tus dėl krypties ir atsiradus nuomonių skirtumui, pasikeitė redakcijos sąstatas ir laikra- štis buvo pavadintas "Sandara".

Velionis niekad nesikeikė ir negirtuokliavo, o su visais sten- gėsi gražiuoju sugyventi. Jis daug gero širdies parodė nau- jiems lietuviams ateiviams. At- rodo, kad nerasime lietuvių trentinio Bostono, kuris Prata- po butų nepažinojęs arba ku- riam velionis nebūtų gero dar- bello padaręs.

Velionis daug skaitė. Ir koks buvo jo išgastis, kai prieš po- ra metų šias eilutes rašančiam prisipažino, kad lyg kokia juo- da uždanga, rytą išlipus iš lo- vos, užkrito ant akių, ir jau skaityti negali. Jis mane daž- nai kviesdavosi laikraščius pa- skaityti ir žinių papasakoti, o kokiai nelaimėi ištikus skubė- jau jam pagelbon.

Salia pamėgtų knygų jis lan- kė koncertus bei vaidinimus ir mėgo su trentiniais lankyti muziejuose ir meno ar išradi- nių parodose, o netekus trenti- niui darbo — vesdavo jį į fabrikus vietų ieškodamas.

Nors ir toliau nuo bažnyčios laikėsi savo vyresniam amžiu- je, bet prieš mirtį pasikvietė Bostono trentinių kunigą ir la- bai nuoširdžiai priėmė paskuti- nius sakramentus ir taip susi- taikė su Dievu, prašydamas pa- laidoti su bažnytinėmis apeigo- mis.

Mirtis ištiko netrukus, ir tes- tamento vykdytojai laikėsi rai- dės visai nekrepdami dėmesio į paskutinę velionies valią.

Velionis labai ilgėjosi Lietu- vos ir sakydavo, kad Saltuo-

BOSTONO ŽINIOS

Inž. **Juozas Miklovas**, pernai Prancūzijoje atsiskyres nuo ru- sų ekskursijos, dabar dirbęs New Yorke savo specialybeje (geologijoje), vasario 9 kalbės Bostone, Lietuvių Piliiečių Drau- gijos salėje.

Dr. Žibutė Daugėlaitė, vaikų ligų specialistė, baigusi medicini- nus mokslus Washingtono ir ten dirbanti, savo specialybės reikalais atvyko susipažinti su Peter Bent Brigham ligoninė Bostone. Dr. Z. Daugėlaitė pri- klauso Washingtono ateitininkų sendraugių skyriui.

Laikas greitai bėga, ir ne- pamatysi, kaip atbėgs gavėnia. Užgavėnių išvakarėse, vasario 22, Bostono ateitininkų studen- tų draugovė rengia smagius šo- kius latvių "Baltuose Namuose", Jamaica Plains. Jaunimas tą dieną turi gerai įsiminti: va- sario 22!

Adv. Jonas Grigalius, naujai išrinktas Lietuvių Piliiečių Draugijos pirmininkas, gavo naujas pareigas Massachusetts valstybės generalinio gynėjo į- staigoje. Naujas generalinis prokuroras Edw. Brooke pas- skyrė adv. J. Grigalių sutarčių skyriaus vedėju. Be to, adv. J. Grigalius dirba Bostono miesto statybos skyriuje; yra to sky- riaus apeliacijų tarybos narys. Jis taip pat aktyviai reiškiasi lietuvių visuomeninėje veiklo- je.

nos upės apylinkės yra gra- žiausia vieta visame pasaulyje. Net tris kartus buvo į Lietuvą parvažiavęs.

Išsėkis ramybėje, Kazimierai. Amžinoji šviesa tegul tau švie- čia. **P. Kaminkas.**

šv. Petro parapijos choras, vadovaujamas kompoz. Jeroni- mo Kačinsko, išsirinko naują valdybą: P. Averka, J. Starins- kas, Venckus, A. Mučinskas, Kontrimas, G. Vakauzaitė ir M. Baškytė. Revizijos komisi- jon įėjo J. Barūnienė ir H. Ce- pas. Choras dabar uoliai ruo- šiasi koncertinėm mišiom, ku- rios bus išpildytos kovo 24.

Pakrikštyti šv. Petro parapi- jos bažnyčioje:

Grudžio 23 Jonn Chaves ir Violetos Kriščiukaiytės-Chaves duklė Kristinos ir Onos var- dais. Tėvai gyvena 5 Adams Str., Dorchester, Mass.

Sausio 13— Robert Huggan ir Karolinos Venis-Huggan duklė Elizabetos ir Onos vardais. Tėvai gyvena 186 Emerson Str.

Sausio 20 Kazio Paulausko ir Gisela Bergehzen-Paulauskie- nės sūnus Juozo, Rolando ir Morkaus vardais. Tėvai gyve- na 94 Magnolia Str. Dorches- ter, Mass.

Sausio 20 — Juliaus Špake- vičiaus ir Renatos Paukštytės-Špakevičienės duklė Brigitos ir Renatos vardais. Tėvai gyvena 74 Alicia Rd. Dorchester, Mass.

MIRUSIEJI.

Po gedulingų šv. Petro pa- rapijos bažnyčioje pamaldų pa- laidoti:

Elzbieta Banaitienė (sausio 17) 51 m. Velionė gyveno 31 Newport gatvė, Dorchester, Mass. Nuliūdime paliko vyrą, dukterį ir du sūnus. Palaidota N. Kalvarijos kapinėse.

Albina Dusevičienė (sausio 18) 73 m. Velionė gyveno 9 Fondale Rd., Roslindale, Mass. Nuliūdime paliko 5 dukteris ir du sūnus. Palaidota N. Kalvari- jos kapinėse.

Juozas Birutis (sausio 19) 46 m. Nuliūdime paliko žmoną, 3 dukteris, 4 seseris ir 1 brolių. Palaidotas šv. Benedikto kapi- nėse.

Jonas Pūkevičius (sausio 19) 70 m. Velionis gyveno 346 W. 4th Str. Nuliūdime paliko duk- terį. Palaidotas šv. Mykolo kapi- nėse.

21 metų Lietuvos Atsiminimų RADIJO VALANDA

ŠEŠTADIENIAIS
NUO 5 IKI 6 Y.P.
WEVD
1330 KIL. 97.1 MEG. P.M.
DIREKTORIUS
JOKUBAS J.
STUKAS
1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J.
TEL. WAVERLY 6-3325

WILLIAM J. DRAKE — DRAGONAS
ADVOKATAS
84 - 14 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
Tel.: Hickory 1-5220

Stephen Bredes, Jr
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APligate 7-7083

C. A. VOKET- Vokietaitis
ADVOKATAS
41 - 40 74th St.
Jackson Heights, N. Y.
Tel. Newton 9-6620

A. ANDRIUSKEVIČIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas, sidabras, deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Directorius
ALB. BALTRONAS - BALTON
— Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS
- Šalinskas
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Sutekiam garbingas laidotuves
Koplyčioje nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,
INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
Funeral Home
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
Funeral Home
Inc.
PETRAS KARALIUS
savininkas
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
WORCESTER, MASS.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER Ave.
PRANAS VAITKUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
ir BALSAMUOTOJAS
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
menimis dykal. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žem-
miausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į kitus miestus.
Reikalai šaukite: Tel. TR 6-6434

Šv. Antano gimnazijos Kennebunkport, Maine,
BERNIUKŲ CHORAS DAINUOJA

DARBININKO METINIAME KONCERTE

kovo 3, sekmadienį, šv. Tomo parapijos salėje
JAMAICA AVE. ir 88th STREET kampas WOODHAVENE

Chorui vadovauja:

TĖV. BERNARDINAS GRAUSLYS, O. F. M.

PROGRAMOJE — : lietuvių kompozitorių ir liaudies dainos, skudučių muzika.

Pradžia 4 val. popiet

Bilietai: \$2.50, numeruotos vietos \$3.00, studentams \$2.00